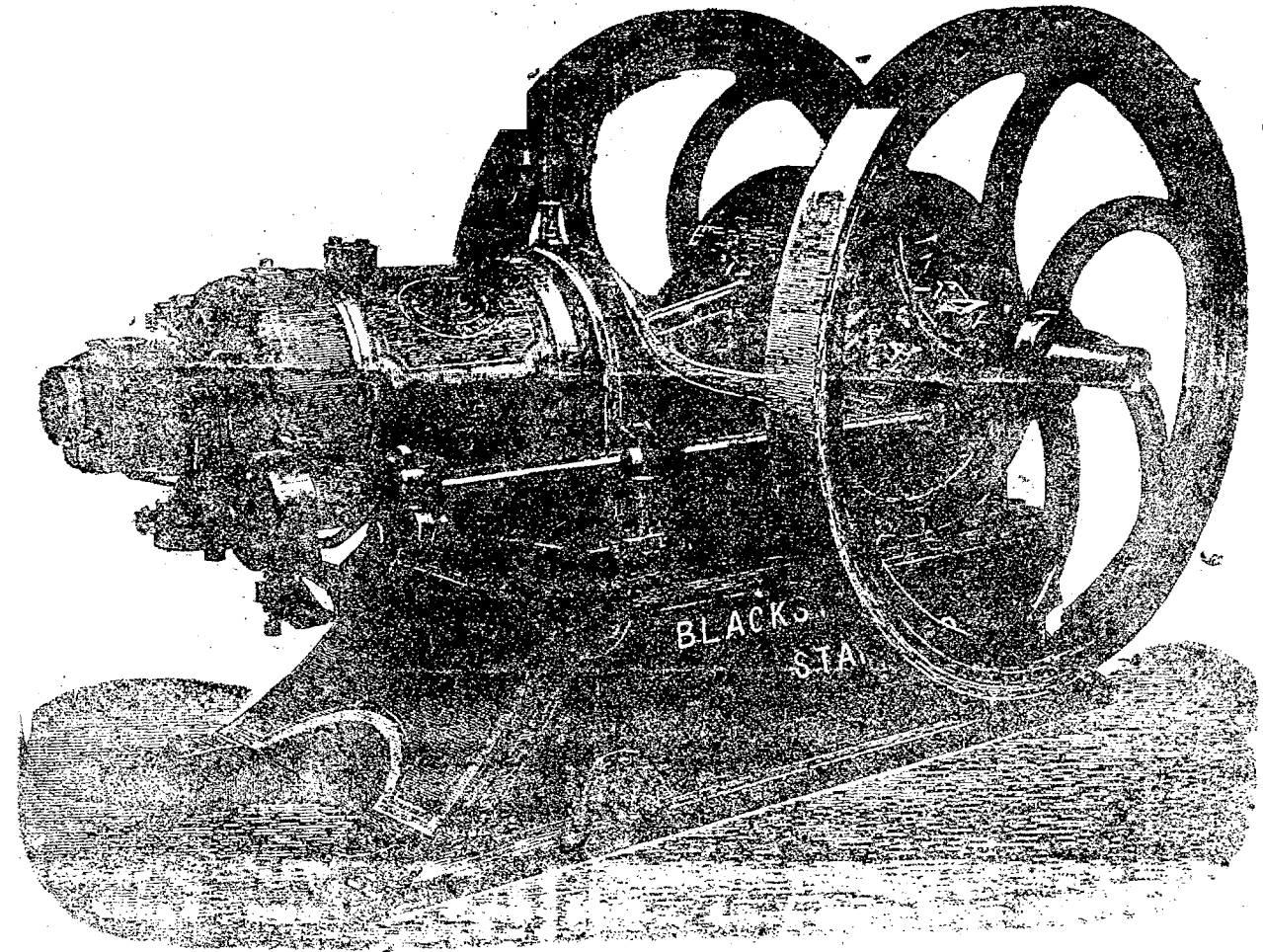

౩౦౧౮౭౭

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

NO. 246
 చెన్నపట్టణము 1920 వ సంవత్సరం జనవరి నెల 27 వ తేది మంగళవారం
 నంబరము. ౭
 సీ దార్తి వా మ శం వ త్ప ర మా ఖ మా శ శు క్త ప త్ర వి ౭.
 సంచిక ౨౪౬

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కొరసానాలు, క్రూడు ఆయిలు మాన్యుగల చమురులను మకడొగింపి పడిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.
 ఈ కాజిథానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి కృత్రిమిచ్చినవి. శూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుము.

సోలు ఏజంట్లు:
 మార్షలు నన్ను డి కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

1802
 ఇంజనీరు
 నెం. 3, నెలంబులైను బీచ్, మద్రాసు.
 జాంకాయ, బెజవాడ, లావోయ్, రంజాపూరు.

అమృతంజనము
 తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
 ఇతర వివిధజ్ఞాన నొప్పులను కూడ
 నూ అమృతంజనము వాడి
 పంతునామ్రమున నయముగను.

మొత్తము ౦-10-౦ అణాలు.

మోహినితైలము ౦-12-౦
 తామర తైలము ౦-6-౦
 కంతచూర్ణము ౦-2-౦

అమృతంజనం డిపో,
 6, తలంబేట్ట పేటి, మదరాసు.

ఆంధ్రదినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	18-0-0
6 మాసములకు	9-0-0
3 మాసములకు	4-8-0
1 మాసములకు	1-8-0

ఆంధ్రవారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	3-0-0
-------------	-------

"ఆంధ్రపత్రిక" పోస్టుబాక్సు నెం 212 మదరాసు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము
 ఆంగ్లమున కావ్యరసములను పొందుట న్యా
 కావ్యమున కొన్ని విధములు అనుభవించుటవలననే కలు
 నుచున్నది. ఈ పుస్తకమున పుస్తకము ఆంగ్లమున
 చూచు కలుగలేది శరీరచూట్టులను దృఢ గాత్రమును, అ
 యుర్వత్కృష్టిని ఇచ్చించును. ఈ పుస్తకము ఇవానిగా
 నీయబడును. పోస్టుచార్జియు మే మే భరించి కంపెనీ
 ను. నెంబినే ప్రాజెక్టులేకను. (219)
 వైద్యకాశ్రమి మనోరంజన్ సోనింగట్,
 కళింగస్మితా కోమలాంబు, 157, రాజ్ కృష్ణ, మద్రాసు.

అన్నిభాషలలో వ్రాసుటను.
 రాజకైద్య నారాయణజీ శేషవల్లి,
 (1706) 27, చిన్నావారు, మదరాసు.

అంబ తే ఈ విషయమునుచూచి ఇంగ్లీషు విజయముగా
అభివీక్షించినవెనునీ నేనిప్పుడు కొలుచున్నాను. అతడంటే, చాలా
ఎక్కువమంది మనుష్యులు వ్యవసాయపు పనులను చేయవలసి
వస్తూవుండడమున్ను, చాలా తక్కువమంది మనుష్యులు ఇతర
పనులను చేసుకొని ప్రయోజనమునీ వస్తూవుండడమున్ను మాస్తే
మనజేతములో జరుగుతూవున్న వ్యవసాయపు పద్ధతులు అంత
మంచివి కానివి కనుగుంటూవున్నవి. మన చెన్నరాజ్యములో
వ్యవసాయపు పనులు చేస్తూవున్న అంబురుకుటుంబాలు తేనే
పాటులో తామున్న వ్యవసాయపు పనులు, వస్తూవుండగి రెండు
కుటుంబాలున్న జీవించవలసినవస్తూవుండడముకాదంటా, ఆ
పాటులోనే అంతటి కాలముకూడా కొంతంటును ఎవమతి
చేయవలసినవస్తూవున్నది. ఆ అంబురుకుటుంబాల పాటువల్లను
న్ను, ఎనిమిది తొమ్మిది కుటుంబాలు ప్రభుత్వమునకు మన
ము మొత్తమ చెప్పవచ్చును. అయితే యాంకోవుభండములో
వున్న పదమందిజేతములందున్న, ఈ తర్ర అమెరికా, ఆస్ట్రేలి
యా, న్యూజీలాండు జేతములలోనున్న, వ్యవసాయపు పనులు
చేస్తూవున్న అంబురుకుటుంబాలపాటు సగముకొరకు బ్రతుకుం
బాలు ఇతరదానికి నేరపోతున్నవని మన మనవచ్చును. గనుక
ఆ జేతములలో నేరపోవు మాస్తే మన ఇండియా జేతములో
వ్యవసాయపు పనులు కూడా జరుగుతూవున్నవి మన మనలేము.
అది చీనా జపాను జేతములలో జరిగే పనులతోనుండునా సరి
యూవున్నవని మన మనలేము. అటునాగానీ, మనజేతము చా
లూ పురాతనమయిన కాలములనుండి సాగరికమనకు ప్రసిద్ధి
కెక్కియున్నది. మన సాగరికము ఎంతపురాతనమయినదో కూ
డా ఎవరున్న చెప్పలేదు మనుష్యులు అదవికాదులను తిని
అదవిజంతువులను చంపితేనే తిని ప్రతీకదము మానితేనే ఎప్పు
డు నేలనుదున్ని పంటలుపండించుకోకదానికి మొదలు పెట్టు
తాలో అప్పటినుంచి వారు సాగరికజీవిత వచ్చినవారని మన
మనవచ్చును. వారు మొట్టమొదట మనుష్యులలో ఎవరు ఏ నే
లను దున్నదానికి మొదలు పెట్టితాలో, ఏ ఏర్తరాలను మొదట
ఏది పంటలు పండించుకొన్నారో, వ్యవసాయములో తమకు
సహాయము చేయదానికి వారు ఏ జంతువులను మొదట మచ్చిక
చేసికొన్నారో, ఎవరిన్ని తెలియదు. కాని, ఈజిప్టు
మెసోపొటేమియా జేతములలోకంటె కూడా మన ఇండియా
జేతములోనే మొట్టమొదట నేలను దున్నడము మొదలు పెట్టు
బడ్డదనిన్ని, గోదూములకంటె కూడా వడ్డే మొట్టమొదట ప
య్యరు పెట్టుబడినవనిన్ని, ఎట్లుకాక దున్నతే మొట్టమొదట సా
గరికజీవితముకూడా వుండవచ్చును, మనజేతములో పూర్వకాల
ములనుండిన్న వున్న సాగరికమునకే మన తెలుగువారిలో నేం
బంధించియున్న ద్రావిడజాతివారే మూలకారకులయి వుండి
వారనిన్ని, వారు మొట్టమొదట ఆర్యులతోను సంస్కృతము
తోను సంబంధపడిమిన్ని లేకుండా తమ భాషనే మాట్లాడు
కొంటూవుండేవారనిన్ని, నా ఆభిప్రాయమయియున్నది. ఇత
రులు ఈ మాటను వివర్ణకొనకపోవచ్చునుగాని అది తప్పు ఆభి
ప్రాయమని వారు రుజువుచేయలేరు. అదెట్లున్నాగాని, మన
జేతములు వ్యవసాయపు పద్ధతులను మిక్కిలి ప్రాచీనకాలముల
నుండిన్న అరుసరించుతూవచ్చివారని వారు వివర్ణకొనక తప్ప
దు. మనవల్లమ ఈ జ్ఞానము లోకములో ఎవరికిన్ని లేనప్పటి
కాలమందు కూడా ఉండియుండునని నాకు తోస్తున్నది.

సానికాది వార్తలు

(1)

నూనెయింగ్లను కేసు:— బ్రహ్మరేల 2-వ తేదీ సోమవారమునాడు బొంబాయి ప్రాంత ప్రధాన న్యాయమూర్తి మెట్టోడుగారి ఎదుట విచారణ ప్రారంభమగును.

నికేలురూపాయి:— ఇండియా దొరతనమువారు నికేలు రూపాయలను ముద్రించెదరను వందలదినిరాధారము. వేం దీరూపాయయేయందును. దాని ఎత్తు ఆకారము యథాప్రకారముగానే యందునని యండియా దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

చెన్నపురిగవర్నరు:— 25-వ తేదీ రాత్రి విల్లింగ్లను ప్రభువుగారు దీల్లీకుండి బయలుదేరిరి. కపర్దలా మహారాజుగారును దీవాను భానుబహదరు అబ్దులు హమీదు భానుగారును 26-వ తేదీ ప్రయాణమున దీల్లీగవర్నరునకు వచ్చిరి. రాజప్రతినిధిగారిమందిరమునందు నివసించిరి.

కాంగ్రెసు సభ:— 1920 వ సంవత్సరమున నాగపురమున కాంగ్రెసు సభను జరుపుటకుగాను ఏప్రిలు నెలలో నవ్యాన సంఘము సేవ్యులచేటకు వలయు ధనమును సహకారులుటకు మధ్యరాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘమువారు తాత్కాలిక సంఘము సేవ్యరిరి.

అమరకలాపిలాసిసి:— ఈగీర్వాణసభ ఆదరణక్రింద తంబుకెట్టిసిధి 200 నెంబరుల కాంతాశ్రమమున శేషరాత్రి కి గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ ప్రకాశవర వి. సోమశేషశర్మచేవల ప్రతిలాలా లజ్జతిరాయిచరిత్రమును దేశీయగీతముగో కాట చేపము జరుపబడును.

బియ్యము కంట్రాటు:— ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీకుండి యు మూడు బస్తాలకు మించకుండ బియ్యమును, 5 బస్తాలకు మించకుండ ధాన్యమును చెన్నరాజధానిలో ఒక ప్రేక్షకునిండి ఇంకొక ప్రేక్షకునకు రెయులు ద్వారా పంపవచ్చును. కాని ఆ సరకు (1) పంపించువారి పాలకలలో గాని తెప్పించువారి పాలకలలో గాని పండినదిగన (2) తెప్పించుకొనువారి ఇంటి ఖర్చునకే ఉపయోగించబడునదిగన, ఉండవలయును.

న్యాయశాస్త్ర పురావగారి యనారోగ్యము:— దీనెంబరు 7-వ 7 నుండి జ్వరసిడికు లకుచున్న న్యాయశాస్త్ర పురావగారిగారిని వైద్యుల నలువో ననుసరించి ఈనెల 13-వ తేదీని విశాఖపట్టణము తీసికొనివెళ్లిరి. ఒక్క క్యాన్సర్తో మాన కెత్తుకొట్ట కట్టినది. దాక్టరు చంద్రశేఖర మొదలియారుగారు చికిత్స చేయుచున్నారు. నువ్వురావుగారు రాజుచు హోదవరములలో నున్నప్పటి జీవమున కురుపులేది క్రొత్త చికిత్సచదిగియుండెను. అది చాలవరకు మానిపోవుచున్నది. — ఒక విలేఖణను.

క్రాంతసాకర్యము:— ఫిబ్రవరి 15 తేదీ నుండియు 3 బస్తాల బియ్యమునకుగాని, 5 బస్తాల ధాన్యమునకుగాని మించని సరకును, చెన్నరాజధానిలో సేవదేవమునండి, కుర్రయే ప్రదేశమునకుయనున, కయరటి సర్టిఫికెట్లలలో నిమిత్తము లేకుండ, రయులమీద బంపవచ్చును. ఇందుకు రెండువరకు లభవరము. (1) ఈ ధాన్యము, రవాణాశ్రయమునొక్కగాని చేయించు కొనుననియొక్కగాని జంటధాన్యమై యుండవలెను. (2) ధాన్యము నందుకొనువారి భోజనమునకుమాత్రమే, నిది ఉపయోగపడవలెను.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము:— మంటు రోడ్డులోనున్న గవర్నరు మందిరమున కార్యాలయముల కొనగుట, గిండిలోనే గవర్నరుగారు నివసించున ప్రేక్షకులకు గూర్చి కాంగ్రెసు సంఘమువారి అభిప్రాయమును కల్పిసిటి అఫీసరుగారు తెలియగోరిరి. అందులకు సంఘమువారి కొక తీర్మానమును చేసిరి.

“ఈ ఏర్పాటు సరిగనే యున్నదని మేము తలచుచున్నాము గాని గిండి భవనమును మొహించుటకు 20లక్షలను కట్టువలయును అమితవ్యయమని తలచుచు చున్నామని సంఘమువారు చేసిన తీర్మానము కల్పిసిటి అఫీసరుగారికి పంపబడెనని కార్యదర్శి మాకు తెలిపెను.

కలవల కట్టించెట్టి ఉచిత ఆయుర్వేదశాల, నెల్లూరు:— 1919 సంవత్సరము దీనెంబరు నెలలో 5116 మంది పురుషులును, 2408 స్త్రీలును, 2091 మంది పిల్లలును, చికిత్సనొందిరి (కలిదినున వచ్చెడి రోగుల సంఖ్య 810. ఈ ఆయుర్వేదశాలను వాచి క, దర్శి చెంచయ్య గారి క్రతిస్థాపకమును బ్రాహ్మిని, ప్రజలు తగిన సహాయము చేయవలయునని వ్యాపిరి. దంతవైద్యులకు డి. యస్. రావుగారు గూడ, వైద్యశాల నిర్వహణమున కర్వంతా మోదమును నెలిబుచ్చిరి.

మా|| శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు:— ఈ నెల 25-వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము పూజలో దక్షును సభవాకు మా|| శ్రీనివాసశాస్త్రి గారికి నవ్యాన క్రతమును సమర్పించిరి. సర్ హెచ్. వి. జాడియూగారు రథ్యక్షుక వహించిరి. పిమ్మట శాస్త్రిగారు వారికి వందనముల నర్పించి విశేషాదుల విధానమును సవరించుచు నుపన్యసించిరి. ఎల్లవారును సంస్కరణలను కొనసాగింప జూడవలెను గాని నిరపయోగములని మాపించుటకు ప్రయత్నింపరాదని శాస్త్రిగారు నుదించిరి.

నియోగి మహాజనసభ:— పుయ్యూరు ఎట్టేలు జిరస్తావారు కుర్తపాటి శైవశేషరరావులకుగాని అధ్యక్షత క్రింద మాజీమీనలో 25వ తేదీని నియోగి మహాజనసభ సాయం సంఘమువారి రెండవసమావేశము జరిగినది. నారద కార్యదర్శి కోటిశేషరకర్తగారు గూడ సభకువచ్చిరి. క్రొత్తగానయమున చేరుట కంగీకరించిన నియోగి ప్రముఖుల నర్వ్యక సంగీరించుట జను నియోగి క్రతికాగర్వహణమునకు వలయు ధనమును వ్యయ పరచుటకు సంపాదకుడగు మార్కండేయ శర్మగారి కనుమతి నొసంగుటకును 1920 మే నెలలో అమలాపురమున 15 వ నియోగి మహాజనసభను జరుపగోతును ఆపట్టణమువారు కుంపిన ఆహ్వానము సంగీకరించుటకును తీర్మానమును చేపబడెనని తంతివాక్య వచ్చినది.

బారిష్టరులు కొట్టుకొనుట:— లాహోరులో కే. జే. రుద్రమూర్తి అను బారిష్టరు “కాంగ్రెసు-జర్నలు దొంగరు” అను కిరీకతో సి. ఎం. గజెబుషులిక కొకలేఖకు (కానెను. ఈ నెల 17 వ తేదీని ఆఫ్రికాయం దాల్చ ప్రకటించబడినది. అందు ప్రకటించు లాహోరు ప్రాంత ప్రధానమున న్యాయవాదుల సంఘము గదిలోనికి వెళ్లికపుడు బారిష్టరులు న్యాయవాదులు మాన్యునువారు వెళ్ళుమంది యుండగా అట్టిలేఖ నేలవాసి నివసి వారిలో కొందరు రుద్రమూర్తి గారికి ఒకగంటపేపు అగి అగి కొట్టి కొట్టి బాధించిరి. తిన్ననీమాన పరచుటకు వారందరు అట్టుచేసిరిని రుద్రమూర్తి గారు 18 గురు బారిష్టరుల నక్షేపించుద లాహోరు ప్రాంతము (కెమిరలు చాన్సె దాఖలు చేసెను. లాహోరు మేజిస్ట్రేటు కొట్టుకు తేను పంపబడెను

నీలియం పంట:— నీలియం పంటకు సంబంధించి కంగ విశారదాస్త్రియలవారు కలకత్తా నగరమునం దొక సంఘము నేర్పరచిరి. సహకార విధానమున పనిచేయుటకీ సంఘ మేర్పరచబడినది. ఈనెల 12-వ తేదీని సంఘమువారి క్రథకు సమావేశము జరిగినది. శరీరధన లింకను బాగుగా జరుగవలెను. కాని కొన్నిమార్పు లభవరము. అనికొన్ని తీర్మానములు చేయబడెను.

దాక్టరులసభ:— యావద్భారత అంగ వైద్య విధాన జ్ఞుల మహాసభ కలకత్తా మెడికలు కాలేజీలో 24-25 తేదీల ను జరిగినది. అసిస్టెంటు సర్జనులును అందుకువై దర్శనావారును వచ్చిరి. బార్ని చక్రవర్తిగారి ఆస్థాన వైద్యుడగు సర్ హేతులకు ఛార్లెసుగారిపుడు కలకత్తాలో నున్నాడు. 26 వ తేదీ సాయంకాలము సభవాకు సర్జను ఛార్లెసుగారికి విందు చేసెదరు.

రంగూను స్త్రీమరు

మహారాజా రాయల్ మెయింటెన్సుకు చెప్పపురికుండి 1920 సం||రం ఫిబ్రవరి నెల 9-వ తేదీ నాడు మధ్యాహ్నము బయలుదేరి పోర్టువేర్ మాగ్యముగుండా రంగూనుకు పోవుక. వై కట్టు (డెక్స్) క్రయాణీతులకును సామానులకును పోటుగలదు. ఇకర వివరములు తెలియగోదవారు ఈ క్రింది విరు నామాట వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ఏజెంటు
విల్ సన్ అండు కో
పోస్టుబాక్సు నెం 2 మద్రాసు,
(2041)

కర్మశామిక సభ

తీర్మానములు.

24 వ తేదీ వునయమున మరల సభ జరిగినది. చాల తీర్మానములుపాదించబడెను. రాజభక్తిని సార్యభావన కభివృద్ధిపరచుటకు గూర్చిన మొదటి తీర్మానము సభ్యులు దుకు పాదించెను. ఆతీర్మాన మొదలించబడెను. సంస్కరణ చట్టముల నామోదించుచు వి. పి. వైద్యగారిొక తీర్మానమునుపాదించిరి. ఆతీర్మానముగూడ అమోదించబడెను. ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి దాక్టరు బాన్స్రీ గారుపాదించిరి. ఆ తీర్మానము గూడ, నామోదించబడెను. సామ్రాజ్య ప్రాముఖ్యతనుగూర్చిన తీర్మానమును జన్మము మెనూతాగా రుపాదించిరి. దానినిఅందుగల లోపములను వివరించిరి. తీర్మాన మొదలించబడెను. మరొన్ని తీర్మానము లామోదించబడెను. కార్యకుల స్థితినిగూర్చిన తీర్మానమును యునానాదాను ద్వారకదాను గాడపపాదించిరి. పిమ్మట ఇంపీరము బాంకినిగూర్చిన తీర్మాన మొదలించబడెను. దానిని బయ్యంజీగా రుపాదించిరి. పిమ్మట లాలా నారిశ్శెట్టిలాలగారు తీర్మానములనుగూర్చి మాట్లాడిరి. తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. యుననవారలను దొరతనమువారి యాజమాన్యక్రిందకు తేవలెనను తీర్మానము మోదించబడెను. కర్మశామిక వాణిజ్యసభలకు కలకత్తాలోని ఇంస్టాడుజేతమున కాభాసంఘము నేర్పరచలెనను తీర్మానమును మో పునాత్రేమదానుగా రుపాదించిరి. మద్యపానమును మద్యపానపారము పూర్తిగా నిషేధించవలె నను తీర్మానమును తొలిగింప వలెనను మావజీ గారుపాదించిరి. ముహూర్త నటరాజు నగా ర్లుకువచ్చిరి. తీర్మాన మొదలించబడెను. ఆయాజేక ములలో రాయలూరి కర్ణులలందు భారతీయ కనీశ్చి కుటుంబులను ఏర్పరచవలెను. ముఖ్యముగా ఆమెకా జన్మనీభాగ్యిని, జనాను, చీనా, తూర్పు ఆఫ్రికా మొహామేమియాలకు పునవలె నను తీర్మానము సభ్యులు దుకుపాదించెను. ఆఫ్రికాలోని భారతీయ ప్రతిపాల భావమును నిరసించుచు ప్రతికార మొనర్పవలెనని నూచించుచు మరొక తీర్మానము చేయబడెను. మరొన్ని తీర్మానములు జరిగిన పిమ్మట అధ్యక్షుని అంత్యోక న్యాయము జరిగినది.

విమానపా:—కరాచినుండి విమానముమీద వచ్చిన కు పాలో బొంబాయి గవర్నరుగారికి సింధు కమిషనరుగారు (వ్రాసినలేఖ యొకటికలదు. ఈవిన్నాటుకు కారణభూతులు గవర్నరుగారిని అభివృద్ధించుచు ఆలేఖ వ్రాయబడెను. ఆదివారమునాడు బొంబాయినుండి మరల విమానమువైని పంపబ వటపాలో గవర్నరుగారు పుత్తుత్తరమును పంపిరి. ఈవిం టువలన ముందుముందు మరిలాభము కలగగలదని నూతి: చుగవర్నరుగారు వారికి వందనములను తెలిపిరి.

గవ్వవరం తనాళ్ళుదాడు:—మా కృష్ణా మంది లోని తనాళ్ళుదాడుల 300 నకుర్థుకును, నిగర్వ శిశు నీయు, ప్రజారంజణమును, కరోవకార తీజుదురంభమును ను. వి. రామనాథం పంతులుగారు మా గవ్వవరం తాలూకాలో 6 మానములనుండి తనాళ్ళు దారు గానుండి యున్నాడు. అట్టి శ్రీ రామనాథం పంతులుగారికి నెల్లూరు జనరల్ మాన్య డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆయు మాతాలూకాకు పిమ్మదరుని విశ కెంకయి తాలూకా రై తాంగము విచారింపుచున్నాడు. నూతనపదవి లభించినందుకు మా తాలూకావాసుల యభివృద్ధించుచు నర్వనకొటిరక్షకుం వలె శ్రీరా ణుండు శ్రీరామానాథం పంతులుగారికి విరాయురాల యు లాసంగ వేడుచున్నారము. —కలకత్తా వేంకేశ్వర

కృష్ణాజిల్లా రయితులసంఘము:—కృష్ణాజిల్లా గ సంఘమునకు నిబంధనల మొదలగునవి నిర్దేశించుటకు: మాయొక్క సావంత్సర కార్యక్రమము నిర్ణయించుటకు వ్యక్తు బెజవాడలోనున్న రెండవ ఫర్మిలో ను పర్యయక డింగు యంజనీరు కట్టెరి అక్కడనుండి తీసికొని, కట్టెర్ల నకు మార్చవలెను పిమ్మటకుండి ఆపద నివారించుటకు ఈ నూతనము విచారింపుటకును యుండు అప్పటికి ఆపద: కార్యదర్శిచేత తీసుకొని రాబడు యిక్కర విషయములను ఆలోచించుటకును ఫిబ్రవరి 9-వ తేదీ మధ్యాహ్నము టులకు బందరు తట్టణమున పురమందిరములో య. శా మూర్ మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారి అధ్యక్ష ద సంఘముయొక్క అధ్యవసరసభ జరిగెను. కృష్ణాజిల్లా రయితుల సంఘమునకు, అందరును దయచేయ చుచున్నాను. —కానూరి వేంకటాచార్యుల, కార్యదర్శి

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1920-వ సం॥ జనవరినెల 27-వ తేది

మంగళవారము

విద్యాశాఖ.

—(500)—

విద్యాశాఖాధ్యక్షునిచే దయారు చేయబడిన, 1918-19 సంవత్సరపు నివేదికము మిగుల ఆశాభంగకరముగ నున్నది. విద్యావ్యాప్తము కాదు రాను యధిక మగుటకు మారుగ, సంబంధించి యుండుట శోచనీయము. ధనము మాత్రమీ కాకపై పూర్వముకన్న సభికముగనే వెచ్చించబడుచున్నది. కాని, విద్యార్థుల సంఖ్య హెచ్చకపోవుట యటండ, క్షీణితిగూడ జూపుట, వింతగ నున్నది. ప్రయమరీవిద్య సభ్యసించెడి బాలకయొక్కయు బాలికలయొక్కయు సంఖ్య 1,40,800 నుండి, 1,401,000 వరకు దగ్గి పోయెను. బాలర పాఠశాలలో, విద్యార్థుల సంఖ్య 1,260,000 నుండి 1,250,800 వరకు దగ్గి పోయెను. బాలర ప్రాథమిక పాఠశాలలలో విద్యార్థుల సంఖ్య 1,259,000 నుండి 1,250,000 వరకు దగ్గి పోయెను. విద్యపై జేయబడిన వ్యయము మాత్రము 100 కి 4 నుండి 100 కి 10 వరకు పెరిగి పోయెను. వ్యయ మధికమగుచుండ, విద్యార్థుల సంఖ్య బెరుగుండుటకు కారణ మెద్దియో తెలియదు. డైరెక్టరుగారు తగిన కారణముల సూచించి యుండలేదు. ధనముల కొరకును, ఇన్స్పెక్టర్ల కొరకును, ధనము విశేషముగ వెచ్చించబడుటచే, విద్యావ్యాప్తమునకు తగిన యవకాశ ముండుట లేదు. రాజ్యాంగసంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడ న్న సీసమయమున, విద్య ప్రజలలో బాగుగ స్పృహపరచుండుట, విచారార్హము. విద్యాశాఖ హాద మంత్రుల యధీనము క్రింద నుండును. శిశువృద్ధి కపు డవకాశ ముండునా యని అంపవలసియున్నది. ఇదివరకు ధనమున్నను, బాలురు తగిన శ్రద్ధ వహించకుండుటచే, విద్య స్వరవ్యాప్తి గాంచలేదు. ఇక మందు, మంత్రులు నిష్కర్ష వహించినను, ధనము పుష్కలముగ నుండునా యని శంకింపవలసియున్నది.

విద్యావ్యాప్తిచేతనే, స్వరూపాలనము సుప్రతి మగును. విద్యావ్యాప్తి ధనవ్యయముతో గాని యున్నది. మంత్రులకు తగిన ధనము న గాని, వారి ప్రయత్నములు ఫలము జూపు. విద్యార్థివృద్ధికై నిడివరకు విశే గానము వహించని అధికారులు మంత్రుల కపై, ఎంతసహాయము జేసెదరో తెలియ భావ్యశివృద్ధిగూర్చి, ఇతరులకుని నిపుడు ంచుటకు వీలు గాన్నించుటలేదు. నివేదిక న ఆర్థికశాస్త్రపు డగ్రి యొకటి క్రొత్తగ బ్బుటడను. అనంతపురపుకళాశాల శాశ్వత స్థాపించబడి, అయ్యది మొదటితరగతి కళా మార్పబడెను. లాకాలేజీ విద్యార్థులసంఖ్య ము హెచ్చుదల జూపుచున్నది. బోధన ండుచున్న విద్యార్థులసంఖ్య హెచ్చి ాఖకల్పణమున సివిలు ఇంజనీరింగు పాఠ వాణిజ్యకతిపాఠవయ నెలకొల్ప యూరపీయను పాఠశాలల సంఖ్యయు సంఖ్యయు బెరిగెను. మహమ్మదీయుల నివర్ష మెంటు మద్రాసులో కాలేజి

క్లాసులు తెరువబడెను. కర్నూలులోను, గుంటూరులోను నూతన ప్రభుత్వ మాధ్యమిక పాఠశాలలు ప్రతిష్ఠించబడెను. మేరీరాజీకళాశాల శాశ్వతముగ స్థాపించబడెను. బందరులోని, అంప్రీలు హిందూ కాలిపాఠశాలను ప్రభుత్వమువారు వశపరచి కొని, దానిని సెకండరీ గ్రేడుపాఠశాలగ మార్చిరి. బ్రాడ్వేలో విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థుల సంఘ మొకటి స్థాపించబడి, విద్యార్థులకు విశేషోప యోగకరముగ నున్నది.

విద్యపై గావించబడుచున్న వ్యయము మూల మున ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల యుపాధ్యాయుల కెట్టి యువకాంతి గలుగకుండుట, శోచనీయము. బ్రెయిండుటిచర్ల కనీసపునేతనము 11 మాసముల నుండి 12 మాసముల వరకు పెంచబడెను గాని, అంతమాత్రముచే విశేషలాభము గలుగనేరదు. ఎలిమెంటరీచర్ల కీ అప్రకాలములో జీవనయాత్ర జరుగక, వారు వేతనాభివృద్ధికొరకై మొఱలిపి చున్నారు. అన్ని ప్రదేశములందు, ఉపాధ్యాయుల సభలు జరుగుచున్నవి. ఉపాధ్యాయులు వాటియందు తమ వెతలనెల్ల వెలిబుచ్చుచున్నారు. విద్యాశాఖ వారిదృష్టి, వారిపై కొంతవశీక్రసరించుట న్యాయ ము. టౌనుబాధితు డగు ఉపాధ్యాయుని వలన, బాలర విద్యార్థివృద్ధి కవకాశము గలుగనేరదు అంధులకును, బధిరులకును, మూగలకును, విద్య గలపుటకు స్వల్పప్రయత్నములు జరిగెను. పాలం కోటలోని పాఠశాలలు బాగుగ చనిజేసెను. మైలాపూరు పాఠశాలయందు 18 నుండి బాలురు, 17 గురు బాలికలు గలరు. రెంటుచింతలలోని మిషనుపాఠశాలలో, 8 నుండి బాలురు, 10 నుండి బాలికలు గలరు. గంజాము, విశాఖపట్టణము, గోదావరి ఏజెన్సీలలో, అనాగరికబాతి బాలర సంఖ్య 5283 నుండి 6127 వరకు బెరిగెను. కర్నూలుజిల్లాలో చెంచు బాలరకొరకు 13 పాఠశాల లుండెను. వీటిలో విద్య సభ్యసించెడివారి సంఖ్య 245 నుండి 364 వరకు బెరిగెను. పాఠశాలలు, ప్రత్యేక చెంచు ఉద్యోగివశమునం దుంచ బడెను. మొత్తముమీద అనాగరికబాతులలో జేరిన విద్యార్థుల సంఖ్య 8755 గలదు. ఈసంఖ్య లో 7774 నుండి బాలురును 981 నుండి బాలిక లును కలరు.

వంచముల పాఠశాలలసంఖ్య 5818 నుండి 6185 వరకు బెరిగెను. విద్య సభ్యసించెడి వారి సంఖ్య 4500 బెరిగెను. వంచము బాలురను, ప్రభుత్వపుగ్రాంటు దీసికొనుపాఠశాలలలో జేర్చు కొనువిషయమై, ప్రభుత్వమువారి క ప్రకటనము గావించిరి. ఏపాఠశాలయైనను అగ్రహారములో గాని, చావడిలోగాని, జేవాలయమునందుగాని, ఉన్నయడల, ఆపాఠశాలను అన్నిజాతుల బాలురు వచ్చుటకు వీలగు ప్రదేశమునకు మార్పవలయును. పాఠశాల అద్దె యింటిలోనుండి, ఇంటియజమాని వంచముబాలరను రానిచ్చుట కభ్యంతరము జూపు నెడల, వేరొక ధనవంతునకు పాఠశాలను మార్ప వలయును. అన్నిజాతులవారును వచ్చుటకు వీలగు ప్రదేశమునదప్ప మరియెంతర ప్రదేశమునందును ప్రభుత్వప్రవ్యమును వెచ్చించి పాఠశాలాభవనము లను నిర్మించగూడదు. ఈప్రకటనము మూలమున, వంచముబాలరకు గల యిబ్బందులు కొంతవరకు దొలగిపోగలవు. ప్రభుత్వప్రకటనముతో నవసర ము లేకుండనే, ఉన్నతజాతులవారు నిమ్నజాతుల యడ న్యాయదృష్టి జూపవలయును. ఇక్కాలము నం దింకను, తోటిమానవునివలన అటుదోసము గలుగు నని తలంచుట, విరుద్ధముగ నుండును. ఉన్నతజాతు లిప్పుడు, వంచములయడ కొంతవర

కాదరణ జూపుచుండుట, ఉత్సాహజనకము. కాని, వంచముల నుద్ధరించుటకు, హిందూసంఘము ప్రజల ప్రయత్నముల జేయనియెడల, స్వరూపాల నాభివృద్ధియందు, వెనుకంజవే టక దప్పదు. నిమ్న జాతుద్ధరణము, ఉన్నతజాతుల స్వలాభము బట్టి వీక్షించినను, ముఖ్యావసర మని తేటపడగలదు.

స్త్రీలకొరకు చెన్నపురలో స్థాపించబడిన కళా శాలలలో, విద్యార్థినుల సంఖ్య 195 నుండి 208 వరకు బెరిగెను. ఆర్థికశాస్త్రోపాధ్యాయుని శాశ్వతముగ నెలకొల్పుటకు, విశ్వవిద్యాలయసంఘము నిశ్చయించెను. హిందూజేతచారిత్రము, ప్రాచీనచరి శోధనము, మరియొక అయిదు వత్సరములకాలము నేర్పబడవలయు ననియు, భాషాతత్వోపాధ్యాయునితో నికయుండు నిమిత్తము లేదనియు, విశ్వ విద్యాలయమువారు తీర్మానించిరి. తమిళనిఘంటు కార్య మింగను జరుగుచునే యున్నది. సెకండు గ్రేడు కళాశాలలసంఖ్య 19 నుండి 18 వరకు దగ్గ ను. దత్తమండల కళాశాల మొదటిగ్రేడు క్రింద మార్పబడుటయు, మదనకల్లి దివ్యజ్ఞాన మాపకళా శాల మూయబ టయు, క్రొత్తగ గవ్న మెంటు మహమ్మదీయ కళాశాల యొకటి తెరువబడుట యు ఇందుకు కారణము మొదటిగ్రేడు కళాశాల ఒక్కటి యధికమయ్యెను. వృత్తిపాఠశాలలసంఖ్య వృద్ధిగాంచలేదు. బ్రెయినింగు పాఠశాలలు నివే దిక వత్సరమున 62 నుండి 66 వరకు బెరిగెను. కళసీయగ్రంథములను నిర్ణయించు సామమువారు నివేదిక వత్సరమున రెండుమార్లు గూడి, 771 పు స్తకములలో 637 పుస్తకము లవయోగార్హము లని నిశ్చయించిరి. వీ నిర్ణయవర్తతి ప్రజలకు సంతృప్తిగొలుపుటలేదు. నివేదికవత్సరమున ప్రచు రించబడిన గ్రంథములసంఖ్య 4485 నుండి 3097 వరకు దగ్గెను. ఈసంఖ్య మిగుల నిరుత్సాహకర ముగ నున్నది. చెన్నరాజధానిలో బాలకటో ద్యమును తగిన యభివృద్ధి జూపుచున్నది. డైరెక్టరుగారి యుద్యమాభివృద్ధి గూర్చి ఏమాత్రమును సూచించి యుండలేదు. రాబోవు వత్సరమునం దీవిషయమై, సంగ్రహ వృత్తాంతమును చెలుప వలయునని ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. ఆ వృత్తాంతముకొరకు ప్రజలు నిరీక్షిం చు చుందురు.

సంజాబు దుస్థితి.

డెయిలీ న్యాయపత్రికకు, దాక్టరు క్లాసుగారి టుల వ్రాయుచున్నారు :
“కాపైను విలియుస్సుగారి వ్రాతలు, సర్ మైకేలు ఓర్వయకు, డయరుగార్ల చర్యలను సమర్థించువారి మామూలు హేత్వాభావములను సూచించుచున్నవే గాని నిజమును వ్యక్తపరచుట లేదు. సత్యాగ్రహవ్రతమునకును బాల్లివిక్కుల కును ఏలాటి సంబంధమును లేదు. నిజము తెలిసి యే యున్నది. రౌలెటుశాసననిర్మాణమునకు ప్రజానియుక్తశాసనసభ్యు లెల్లరు ప్రాతికూల్యము గనుబటదిరి. ప్రభుత్వనియమితులు గూడ వీరితో నేకీభవించిరి. కొందరు సభ్యులు రాజీనామా నిచ్చిరి. జేతమంతయు, నేకగ్రీవముగ నసమ్మతి జూపెను. ప్రజలు మనకు సంగ్రామసమయమున జేసిన సేవ నిరుపచూనమునది. వారు తమ గాఢమగు రాజభక్తి నపుడు వెల్లడించిరి. రౌలెటు శాసనము బోనాడుటకు, గాంధీ మహాశయుడు సత్యాగ్రహదీక్షబూనెను. జేతమంతటను అసమ్మతి సభలు జరిగెను. గాంధీమహాశయుడు ఉత్తరదిశకు బోకుండ నిర్బంధించబడెను. సభలు నిషేధింప బడినవి. ఒకసభలో గూడిన వారిలో జనరలు

దయగారు వందలకొలది చంపి, వేలకొలది గాయపరిచెను. వారి సాక్ష్యము బట్టియే వారి నడతను గ్రహించవచ్చును. గాయములు తగిలినవారిగతి ఏమయ్యెనో వారు విచారించలేదు. సివిలు, మిలిటరీ అధికారులు, విచక్షణజ్ఞానము గోల్పోయి రనుట స్పష్టము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, వండిత మాతావ్యాగారి క్రక్షణ కుత్తరవిచుటకు నిరాకరించిరి. హంటరు సంఘము గూడక ముందే, ఇక డెన్నిటీచట్టము నిర్మితమయ్యెను. హంటరు కమిషను మూలమున, వ్యాధియును జరుగనియడల, ఇక డెన్నిటీచట్ట మిడతమునకు వర్తింపదు కావున, సిడతములో నధికారులవై బహిరంగ విచారణ జరుగవచ్చును. వంజాబు ఖయీదీల కక్ష మన వాదించుటకు, బ్రిటీషు బారిష్టరులు సహితము నిషేధించబడుట, ఘోరమగు కార్యము. అధికారవర్గనిరంకుక స్వభావము నిది మరింతగ బయల్పరచుచున్నది.

ఈ విషయమై బర్నార్డువచాటను గారు 2వ తేది ఇండియా పత్రికలో నిలుల వ్రాయుచున్నారు: "సిమ్లా అధికారులు వంజాబు విషయములను దాదీయుండుటకు మరియొక కారణమును నేటిది పెడను. వీరు పార్లమెంటునకు మాత్రమే తమ బాధ్యత నిలబెట్టుండవలెనని, ఎల్లప్పుడును తెలుపుచుందురు. దీనియర్థ మేమన, వీరికిని బాధ్యతలుగ నుండరనియే. జనరలు దయగారి చర్య లాంగ్ దేశమున ప్రచురింపబడుచో, ప్రజల మగు నాగ్రహము దేశమున జనించుననియు, పార్లమెంటునకు అధికారులు వహించు బాధ్యత కల్లయని స్పష్టమగు ననియు, వీరు గ్రహించిరి. అట్టితరీ, సంస్కరణ శాసనము మార్పుజేయు ననియు, కేంద్రప్రభుత్వమున కొంతవర కయినను బాధ్యత ప్రవేశజెట్టబడు ననియు, వీరు తలంచిరి. ఆ వంజరగకుండ నెటులయిన నాటంక కరుణవలయును అందుచే, హిందూ దేశములోనే వార్తలు, ముందు అణచివేయబడెను. పిమ్మట హంటరుకమిటీ ఎటుల జరిగెడి సాక్ష్యపు తొలివర్తమానము వెలువడకుండ నిషేధించబడెను కామన్సువల్లో సెన్సార్ శాసనచర్య పూర్తియగువరకు, ఈ విషయమై నెట్టి సమాచారము బయల్పడలేదు."

హెచ్చరిక

కామన్సువల్లోకు, సంస్కరణములకాల్పి వ్రాయుచు, సెంటునివహించుటగా రిటుల హెచ్చరించుచున్నారు: "ఒక్కనందర్శము మాత్రము, నాటక యము గలిగించుచున్నది. వాణిజ్యమునకును పరిశ్రమలకును సంబంధించిన కాఖలనన్నిటిని, ప్రభుత్వాధీనమునం దుంచవలయు నని, సిడో హంప్రభువుగారిడిగిన క్రక్షణకు సింహా ప్రభువు సమాధాన మిచ్చుచు, ఈక్రక్షణ నిపు డడుగ నవసరము లేదనియు, ఏకాఖము ఇతవరకు బిల్లుమూలమున ప్రజాయత్నము గావించబడలేదనియు, నిబంధనలను కరిగించునపు డీక్రక్షణ నడగవచ్చు ననియు, నుడివి యుండెను. దీనినిబట్టి, ఛార్లెసు రాబుల కమిటీవారి కాఖానిధిజననిర్ణయము ఖాయము గాదనియు, పరిశ్రమలవిషయము మున్నొందు మార్పుజేదవచ్చు ననియు, నాకు సందితుము గలిగెను. రాజకీయసంబంధముగ ఎత్తులకొరకు, సింహా ప్రభువుగారిటుల జెప్పి యుండవచ్చును. కాని విషయమును మాత్రము మరువకుండ, దుంచుకొనుట యవసరము."

నిబంధనలు అనుకూలముగ నుండవేని, సంస్కరణ శాసనోపయోగము నామమాత్రవశిష్టమగును.

నిర్బంధవిధానము: దానిఫలితము

ఇల్లెండువిషయమై ఆంగ్ల ప్రభుత్వ మెటుల ప్రవర్తించెనో, దానిఫలన నెట్టివస్తుములు వాటిల్లెనో, లండను ప్రెస్సుపత్రిక ఈ క్రిందిరీతి న స్పష్టపరచుచున్నది: "కరిపాలనాధికారులు మొకటియండియు, ఇల్లెండును స్వకరిపాలనా క్రమిష్టావసరము తయారుజేసి, ఏకాదర్శముతో మెలగుచుండిన యెడల, ఏమి అతివాదులు జేయుదుండగములకు ప్రజలసమ్మతి జూపి, ప్రభుత్వమునకు సాయపడి యుందురు. అందుకు బదులుగ, జాతీయవాదులకోర్కెలను సఫలపరచెదమని ఆంగ్లవరిపాలన మేమూత్రమాళ గలిగించక, ఏరిషు ప్రభుత్వము తన యిచ్చవచ్చినటుల దండనవద్దతిని కొనసాగించుటకు, ఆవకాశము నిచ్చెను. ఫలిత మేమయ్యెను? ప్రస్తుతము, మన మీయదలచిన వరములు తృప్తికరింపబడుచున్నవి. మీదు మిక్కిలి నూతన విధానము, ప్రజలపై గల ద్వేషమును వ్యక్తపరచుచున్నటుల, హేతువాదము జేయుటకు అవకాశ మేర్పడుచున్నది."

రాజ్యాంగ సంస్కరణ శాసనము

రాష్ట్రము	కానన్ నిర్మాణశక్తుల సంఖ్య
మద్రాసు	118
బొంబాయి	111
బెంగాలు	125
సంయుక్త రాష్ట్రములు	118
పంజాబు	88
బీహారు ఒరిస్సా	98
మధ్యరాష్ట్రములు	70
అస్సాం	53
రెండిన పెట్టుబట్టు	
ఉద్యోగి	గరిష్ట సాంకేతిక శతకము
గవర్నరు జనరలు	రూ 2,55,000
బొంబాయి, మద్రాసు, బెంగాలు, సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరులు	రూ 1,28,000
వై కాగిధితి	రూ 1,00,000
పంజాబు, బీహారు ఒరిస్సా గవర్నరులు	రూ 1,00,000
మధ్యరాష్ట్రముల గవర్నరు	రూ 72,000
అస్సాం గవర్నరు	రూ 66,000
తెన్సి సెంటు గవర్నరు	రూ 1,00,000
గవర్నరు జనరలు కార్యనిర్వాహక శక్తులు	రూ 80,000
బెంగాలు, మద్రాసు, బొంబాయి, సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక శక్తులు	రూ 64,000
పంజాబు, బీహారు ఒరిస్సా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక శక్తులు	రూ 60,000
మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక శక్తులు	రూ 48,000
అస్సాం ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక శక్తులు	రూ 42,000
మూడవ పెట్టుబట్టు.	

సివిలు సర్వీసువారికి ప్రత్యేకింపబడిన యుద్ధోగములు.

గవర్నరు జనరలుగారి వశమందున్న ఉద్యోగములు.

- (1) వైశ్యము, నాక, విశ్వ, విదేశ, రాజ్యాంగ, పబ్లిక వర్క్సు, కాఖుదపపు మిగిలినకాఖులన్నిటికో, కార్యదర్శి, సంయుక్త కార్యదర్శి, సహాయ కార్యదర్శివదవులు.
- (2) అక్టోబెరియన్ జనరలున సంబంధించిన మూడు వదవులు.

రిగ్యులేషను రాష్ట్రములలోని ఉద్యోగములు.

- (1) రివిన్యూబోర్డు శక్తిశక్తి.
- (2) ఆర్థికపు కమిషనరు.
- (3) రివిన్యూ కమిషనరు
- (4) సుంకముల కమిషనరు.
- (5) నల్ల మందు ఏజెంటు.

- (6) పబ్లికవర్క్సు డైరెక్టరాఖులకు దత్త మిగిలిన కాఖులన్నిటికో కార్యదర్శి వదవి.
- (7) రివిన్యూబోర్డు కార్యదర్శి.
- (8) జిల్లాజడ్జి.
- (9) అడిమిజిల్లా జడ్జి.
- (10) జిల్లా మేజిస్ట్రేటు.
- (11) రివిన్యూ కలెక్టరులేక, జిల్లాలోని ముఖ్యమగు నియోగ్య ఆఫీసరు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము.

అయ్య, 1919 సంవత్సరపు ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ వార్షికసభ ఇంకను జరిగియుండిలేదు. జాతీయ మహాసభకు వలెనే తమక సంఘములకున జరిగి మొదలు దిగింపకు వివరపరకు సంవత్సరమునకు. జరిగజోవు వార్షికసభలో 1919 సం. జనవరి మొదలు దిగింపకువరకు ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘపు కృత్యాలను నివేదించవలసియుండును. ఆ నివేదనము సిద్ధపర్చుటకు ఆంధ్రమంతల జాతీయ సంఘముల యొక్కయు, ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమునకు లోబడిన జిల్లా సంఘములు ఇతర సంఘములయొక్కయు సాంకేతిక కృత్యాలను ముందుగ తెలియపరచును. ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘముయొక్క 1919 సంపు వార్షికసభ 1920 సం. ఫిబ్రవరి 16 వ తేది ఆదికారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బెనారసులో మొక ప్రేక్షకరాత్రుల సమీపమున జరుగునటుల నిశ్చయించబడినది కావున ఫిబ్రవరి 2 వ తేది లోగ జేరునటుల ఆయామండల సంఘములయొక్కయు ఇతర సంఘములయొక్కయు కార్యదర్శులు తమతమ సంఘములయొక్క 1919 సంపు కృత్యాలను నాకు బంక ప్రార్థింపను. ఆ సభమున 1920 సంవత్సరపు కార్యకర్తావళి శక్తులను ఎన్నికొనవలసియుండును. మిటియే సామ్రాజ్యకానసభ స్త్రీలు కాన్ఫెరెన్సునకు, వీటి నిర్మాణమున గురించిన అభిలంకారక జాతీయోపసంఘమువారు జరిగిన ప్రకారము మన యభిప్రాయమును తెలియపర్చవలసియుండును. మద్రాసు కానన్సభలో ఆంధ్రమండలములకు తగిన ప్రాతినిధ్యము నమరూపముల ఆంధ్రమండల ప్రతినిధుల సంఖ్య హెచ్చించువని కోరకలసియుండును. ఆయా జిల్లాలలో వ్రాస్తూజేరిక ప్రతినిధులసంఖ్య విధేయపరిచి యుండును. ఇట్టి అర్హతవరమున విషయముల నీకములు ఆ సభయందు చర్చించుచు గావున, ఆసభకుగిరించిన ప్రత్యేకపు నోటీసులు చేకరుతుచే ఆసభ జరుగునను సంకల్పి అందటమై తెలియజెప్ప ముందుగా తమ శక్తికార్యాచార వికపరచినాడు.

మద్రాసు ప్రెసిడెంట్-చాగభూషణం
21-1-20 సహకార్యదర్శి.

కంట్రీల విచారణ

కృష్ణజిల్లా కలెక్టరు మూడుగారుచ మునుయూడు సామ్రాజ్యమున వరసాపురమునకు వచ్చిరి. రాసిల్టారుగూడా బదిలీజేచుని కలెక్టరునకు కలిగి యిట్టులమును తెలుపుటకు ప్రజలు సంకోచించిరి. కంట్రీలలో సంబంధము లేని యుద్ధోగిని యాదివారమున నియమించునలెనని తెలిప, ముందుగా నా ప్రాముఖ్యుల రైతులు తీర్చానించిరి. మునుయూడు సామ్రాజ్యగారిపాదమున స్పెషలు కంట్రీల ఆఫీసరుగా ప్రెస్టుకొనుట (కుంటూరు) గారిని నియమించిరి. వందతి కలదని వరసాపురమునకు తీసువచ్చుటకు సంబంధించి కంటినార్డు మా కార్యాలయమున కలిగెను.

పంచదార సంఘము:—26-వ తేదీన కంఠూరులో ఈ ఘనము జరిగినది. ఇతరకు నోజాన్ విద్యుమున పంపుయండికపును స్త్రీమరులు విద్యుమును తీసుకొనిపోయి పంచదారకు తెచ్చునండెను. ఇప్పుడు విద్యుము ఎరువులే నిలబడిపోయి సంపద పంచదార పిరుచుతి నిర్మింపబడినది. బళ్ళాపుత్తర మధ్యభాగముల చెరువునకుటకు పంక వచ్చును. నాదక్షిణభాగము బదిలీరాదు. వీటి బాదుకును వృద్ధిచేసి చెరువులోకి వేయబడు యాభూని బొప్పిటియొక ఆంధ్రమునాడు జేయవచ్చును. ఆది బాగు రాభిలంబు. సంఘమువారు 21-వ తేదీన మోత్యకును జైదెదరు. మోత్యకు, బూంగో, నిమ్మకాకింగెంపు, మాండలేరులో సాక్ష్యము తుచ్చుకొని మరల రు నువదర్చి త్రవ్వకములో నాకొనిచిది ఫిబ్రవరి 12-వ తేదీ, కలకత్తాకు బయలు దేరినది.

మదరాసు ట్రామ్వేపనివారల సమైక్య కట్టు.

క్రిందటి సమైక్య కట్టు సమయమున తాముకోరిన విరాళముల నీయవలసినదని మదరాసు ఎలక్ట్రిక్ ట్రామ్వేపనివారలు గత రెండు మూడు మాసములనుబట్టి యజమానులను గోరుచువచ్చిరి. ఈ యంతరము ఆరు నెలలలోగా ఇంకొండు నందలి డైరెక్టరులు పరిష్కరించెదరని అప్పుడు తెలుపబడెను. ఈ యాదు మాసములు గడచినంతటి వరకు పనివాగులు తమ కోరికలను తెలుపజూగిరి. అందులకు యజమానులిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము కనివారలకు తృప్తికరముగ లేకుండెను. అంతట క్రిస్టియనాటిరాత్రి సమైక్యకట్టులయిన పనివాగులేరి. రా. బి. టి. రంగాచారి, చక్రయ్యచెట్టి, చందయ్యగారు ఈమొదలగువారి ప్రయత్నములవలన అప్పటి కాసమైక్యకట్టు ఆగిపోయెను. పనివారలు తమకోరికల నెమ్మదిగ బడయవలెనని రా. బి. టి. రంగాచారిగారి కడకేగి తమ తరపున యజమానులతో మాట్లాడి కావ్యమును నెరవేర్చు గోరిరి. ఈలోపల యజమానులు 1920 వ సంవత్సరమునందున్న ప్రావిడెంటు ఫండు కోరికలను తమకోరికలను రెండు దానిలో ఇచ్చుననుచున్న పనివారందఱును సొమ్మును దానియందుకొనవచ్చుననియు గాడు తెలియబరచిరి. అది పనివారికి తుదింపలేదు. అందువలన అయిదు సంవత్సరముల కంటె ఎక్కువకాలము పనివారి వారందఱికిని సంవత్సరమున కోరిక నెలకొనెను. చివరకు విరాళము నీయవలయునని తమముందటి కోరికలను మరల నడుగ సాగిరి. ఇంకొండులోని డైరెక్టరులతో మాట్లాడిచి చెప్పెదమని యజమానులు తెలిపిరి. క్రిందటిమారు సమైక్యకట్టినప్పటినుండి హెచ్చించిన జీతములు కొందఱికిని సమయమునందులేదని కొంతమంది పనివారలు అంగీకరించి జీతములను హెచ్చించవలయుననుచు గట్టిగ చెప్పసాగిరి. క్రిందటి పనివారలు నాడిల్లు ఆందోళనచేయుచు వచ్చిన పనివారల ప్రస్తుత కఠినస్థితిని బరికించి తమకు కోరికలను నెరవేర్చుననుచున్న పనివారిని చూచుచు వారుగూర్చున తరుచీరములును బట్టి భావించి హెచ్చించుటలకు తగిన సహకారమును చేయవలయుననియు జాయంటు మేనేజరుగారిని కోరిరి. నిన్నటికడము 9 గంటలకు వారు లోకము డైరెక్టరుల నైమాంధ్యుగారి కడకేగిరి. నైమాంధ్యులు జాయంటు మేనేజరులకు తమకోరికల నెఱిగించిరి. పనివారి కోరికలు చాల హెచ్చుగ నున్నవనియు, అయినప్రస్తుతము వారి కేది యో విధమున కంపెనీవారు బియ్యమును మాటాడుతూ వారుపడుచున్న అమ్ముటకు ఏర్పాటులు జరుగుననియు, జీతములను హెచ్చించుటగూర్చి వెంటనే నియామకముచేయవలయుననియు జాయంటు మేనేజరులకు చెప్పిరి. పనివారిల కది ఇచ్చుటలేక పోయెను. అంతట కంపెనీలో పనిచేయుట వారకెట్లును లేదనియు వేరేచర మానుకొనవచ్చునని నైమాంధ్యుగారు చెప్పిరి. ప్రస్తుతము కష్టములు చాల హెచ్చుగా నుండుటచే వారికోరికలకు కంపెనీ గారాలోచించ బలదనిగూడ యతడు తెలిసెను. అంతట ఎక్కువపు పనివారలకు, బండ్లనడుపువాడును ఎచ్చటి వారచుట సమైక్యకట్టిరి. బండ్లకస్టికముగ వారిపోవుటలన ప్రయోజితములకు చాల కష్టపయ్యెను. బండ్లక సట్టినే రోడ్లపై నున్నవి. మేడ్డులో నైస చేర్చబడలేదు. పోలీసువారి కింకారితలనే అల్లరులేవియు జరుగకుండ జేయుటకు తగిన ప్రయత్నములను చేసిరి. పనివారు అల్లరేమియు చేయలేదు.

మేనేజరులు ఆధికారుల నీ విషయమున ప్రశ్నింపగా వారిట్లు చెప్పుచున్నారు. పనివారు కోరిన కోరికలు చాల హెచ్చుగ నున్నవి. బియ్యముధర పెరిగినందులకు కొంత సొమ్ము నిచ్చుటయేగాక కంపెనీవారు వారి జీతములనుగూడ హెచ్చించిరి. 1915 వ సంవత్సరములో వారికిచ్చిన జీతములు మొత్తము రూ. 14,625; 1917లో రూ. 16, 151; 1919లో రూ. 30,512 లు. దీనినిబట్టి వారిజీతములు క్రమముగ హెచ్చించబడుచున్నట్లు విదితము కాగలదు. వారిపు డడుగుచున్న డియ్యునెడల సంవత్సరమునకు రూ. 1,18,000 లు కాగలదు. కంపెనీవారికి కష్టములు భరింపబాలరు. బియ్యమును తక్కువధర కమ్మెదమను మాటనుగాని సహకారసంఘమును నెలకొల్పెదమను మాటనుగాని పనివారు వివరములు. వివరములందుగా నేమియు తెలియబరచక ఆకస్మికముగ సమైక్యకట్టిరి. ఈరీతి సమైక్యకట్టు కారణించు బాధ్యతయు, అందువలన కష్టపడుట బాధ్యతయు వారి కనిపించవలయును.

ఎలక్ట్రిక్ సమైక్యకట్టు కేసును

ఈ కార్పొరేషను పనివారుగూడ ఇప్పుడే సమైక్యకట్టెదరను వదలెనుగదా కలదు. నిన్న సాయంత్రములకు వీరు లేబరు యూనియను జాగాలో సభ చేసిరి. వారి అధ్యక్షుడు జి. ఎస్. ఆరండేలుగారు తనవాలోచించినది సమైక్యకట్టులపని చెప్పిరి. పని వారందల కంగీకరించిరి. తమరస్య చెట్టి, కామత్తుగారు ట్రామ్వేకంపెనీ జాయంటు మేనేజరుల జాడబోయిరినియు అంతయు నెమ్మదిగ తరిమార్చు మనసని యావరకు చెప్పెను. ఎలక్ట్రిక్ సమైక్యకట్టు కేసును పనివారు సమైక్యకట్టెదరని ఆశకు పోలీసు కమిషనరుగారికి అభ్యుపాస్తము చేసెను.

ట్రామ్వే పనివారలసభ

ట్రామ్వే పనివారలసభ ప్రారంభము కాగానే తమరస్య స్యామి చెట్టిగారిట్లు చెప్పిరి. "నేనును కామత్తుగారును జాయంటు మేనేజరుల జాతిమి. రేపటి ఉదయము 10 గంటలకు రాజీనామా మదుక్కు నిమిత్తము జాయంటు మేనేజరుల జాడబోయెదము. కనుక 8 గంటలకే సమావేశమై మీరు మీ కోరికలను చక్కగా నాలోచించి చెప్పిన వాటిని బట్టి మేనేజరులతో మేము మాట్లాడెదము."

కామత్తుగారు కంపెనీవారు అధిక స్థితిగతులకుగూర్చి చాల దూరము చెప్పి ప్రస్తుతము విరాళముల కోరికను మాని వేసి ప్రావిడెంటు ఫండును ఇంకను హెచ్చించవలయుననియు, జీతములను గూడ హెచ్చించవలయుననియు కోరిన కొంత సమయముగ నుండుననిరి. నేటి ఉదయము 9 గంటలకు పని వారు తమ కోరికలను స్పష్టముగ నాలోచించి చెప్పటకు సమావేశమైరి.

బొంబాయి యంత్రశాలల పనివాండు.

సమైక్యకట్టు తొలగ కుండుట. ఆరు కొనినరితి సమైక్యకట్టు తొలగలేదు. యజమానుల ప్రకటనము నదలి సమస్యనుజూలకు తెలుసుకొని పనివాండు సంకల్పము కాలేదు. 26-వ తేదీ వ్రయమున అన్ని యంత్రశాలలలోను యింజనులు కూరచేసెను. పనివాండు రావచ్చునని తెలుపుట కట్టు కూరచేసినకు హెచ్చుకుంది పోలేడు. ఎడ్వర్డు సానూను, మేయరు సానూను, పోస్ట్మెన్ యంత్రశాలలలోను మూడు హెచ్చు యంత్రశాలలలోను కొద్దిమంది మాత్రము పనిలోనికి వెళ్లిరి. ఆ యంత్రశాలలలో పనిచేసే రంభమైనది. ఈలోగా తక్కినవారు పారిపోయిరి. తుల్యకాలవద్ద చేరి ఆలోచించి వైరి యంత్రశాలలోని వారిని వెలుపలకు రమ్మని పిలుచుటకు నిశ్చయించి రాళ్లను చుట్టుకొరకు తీసికొని మేయరు సానూను యంత్రశాల కడకు మొరట గుంపుగా వెళ్లబోయిరి. అసంకతి వ్యవధిగానే పోరిపారు. తెలుసుకొని అచటికి కొంత దగ్గరకు వచ్చిరి. ఆదేశము పనివాండును నిరోధించెను. వారిలో సభిపూర్వులు కొందరు మరయొక వారిని యంత్రశాల గుమ్మము కడకేగి రాళ్లు వేయసాగిరి. అచట పైసములు నిరోధించిరి. రాళ్లజడి బలయెయ్యెను. వారిలో నెంకొద్దరికి చెబ్బులు తగిలెను. అంతట తుపాకులను గాల్పుటకు యంత్రశాల అధిపైయు మేనేజరు పుత్రునిచ్చెను. పైసములు తుపాకులకు గాలియిరి. పనివాండులో మెకనిక గాయము తగిలెను. వారిని వైద్యశాలకు పంపిరి. తక్కినవారందరును వెంటనే పారిపోయిరి.

ఆర్. వి. ఎం. డాక్టర్లు పనివాండు 5000 మందిలోను 50 మంది మాత్రమే పనిలోచేరిరి. తక్కిన వారందరును 26-వ తేదీ సాయంత్రములకు సభచేయుటకు నిశ్చయించిరి. ఇండ్లో బర్మా షెట్రోలియం కంపెనీ పనివాండు సమైక్యకట్టు గూడ తొలగలేదు.

సమస్యనుజూలకు సమైక్యకట్టు పనిలో చేరట కంగీకరింపదగునని కొంతమంది తలచుచున్నను తీవ్రవాదులు లంగీకరింపక వారినిగూడ నిరోధించు చున్నారు. యజమానులు చూసిన భౌతికతమేమియునులేదు. మనము కోరిన వరకులకన్నిటికిని వారంగీకరింపవలెనని తీవ్రవాదులవాదము. సమైక్యకట్టిన రోజులకు సమయ జీతముయ్యరలెను. యజమానులు హెచ్చించుటలో ఆందరికిని సమయముగా హెచ్చించవలెను. గాని విభేదముండగూడదని మరొకందరివాదము ఇట్లున్నది. సమైక్య

కట్టు తొలగలేదు. ట్రాంజేకంపెనీ కర్మాగారమునందలి పనివాండులో 1000 మంది 24 వ తేదీన సమైక్యకట్టిరి. వారు 26 వ తేదీన కర్మాగారము యొద్ద ప్రాగ్రు కడిరి. వారి కోరికలకు గరిగా తెలుపవలెనని మాపర్మెంటు వారి నడిగెను. సంకేతములతోను పుత్రములు తనికెరావని నోటికట్టబడెను. పనివాండు కోరినవిషయములు డైరెక్టరులకు తెలిపి 29 వ తేదీన పర్యవసానము వినిపించబడును. త్తలోగా పనివాండు పనిలోనికి రాదగునని అందు ప్రాతిపదికను. దానిని తెలుసుకొని పనివాండు 7 బ్రూరులమీద కోలా బాతు పెట్టిరి. ఆట్రూలరులు యంత్రశాలల సమీపమునండి పోయినపుడు చాల కోలానాటము కరతాళము చేలగెను. వారు కోలాబాతు పెట్టిరి. 26-వ తేదీ సాయంత్రములకు సభ చేయదలచిరి.

చంద్రరేఖావిలాసము

హాస్యరసప్రబంధరాజము: కూచిపూడినాట ప్రచురితము. "ఈకృతికి సమముగాఁ గృతి - నే కవులును జెప్పు జాలఁదిబిరుదము." - జగ్గకవి. రెండవకూర్పు. 12

అపూర్వసంఘసంగ్రహము

కాలానుగుణ మైన "అపూర్వసంగ్రహము." "అక్షరలక్ష లిచ్చినను చాల" దని పొగడ్తగన్నది. అ. 6 వసంత సేన అతిమనోహర మైన యభినవకావ్యము పెక్కువత్రికల మెక్కు వడసినది. 0-8-0.

నీతికథాసంగ్రహము

చిరకాలమునుండి పాఠగ్రంథము. 20,000 ప్రతులు వ్యాప్తిలోనున్నవి. అందఱు చదువదగినది. అ. 4. కాళ్లకూరి గోపాలరావు గారు, 4, ఆచారపురండు, వార్డిబౌస్, మదరాసు.

వి. నటరాజన్ అండుకో.,
(1997)

(నటరాజ హోల్)

ఇంగ్లీషు, హిందూజాతీయ జరిగిదినులు
మా కథ తయారుగా నున్నవి.

మేము విడివిడిగా తెప్పించుటలకు
ఇతరులకంటె సమయముగా ఇవ్వగలము.

బహుళి అర్థములు మిక్కిలి త్రోవతో శంపించబడును.

నటరాజన్ కో 2500 తంబులైతి వీధి,
తంబి విలాసము. మద్రాసు.

డాక్టరు వ. ఎస్. మొదలియ్యంగారి
మూడు కుటుంబ వజ్రములు

దంతమార్పును నువాసనము, ముంజిగుణములు
గలది. నోటివాసనను పోగొట్టును. అ 8, అ 4, అ 2.

అశీసుమాత్రము (వైట్ పిల్లు)
నునాయాసముగ మలవిసర్జనము చేయును. పిత్త
కమనముచేసి బాగుగ ఆకలి కలుగజేయును.

25 మాత్రముల బుడ్డి 1-కి అ 4.
శ్రీ రామా బామ్

సకలమైననోవలకు, బాధలకు, గజ్జికి, ఆరనిపుండు
కు వీటికన్నిటికిని గుణములు జూపును. బుడ్డి 1-కి అ 4.

వ్యాధులకు కమిషన్ యివ్వబడును. నాలుగు
గవంతు సొమ్ము అధ్యాత్మిక గవంతులెను. అన్ని
గాలలోను ఏజంట్లు కావలెను.

మదరాసు సోలు ఏజంట్లు: [1998-686]
పి. కె. రావు అండు సెన్సు,
260, అంగనావాడ కేదీ, కనరాపెన్, మదరాసు.

ఏలూరి యువజనులు.

వారి జేతనేవాటిలాదు.

ఇప్పటికి కడువారు సంవత్సరముల క్రిందట పోలాపురి యువజనులలో నేవిధమున కార్యోత్సాహమున గలవట్లు కనిపించెను. జేతనేవాటి కార్యములపై నభిలాష మిక్కిలి తక్కువ గలవలెను. ఉపాధ్యాయులకు విద్యార్థులకును కరస్పరాభిమానము మిక్కిలి యల్పముగనుండెను. యువజనులపై పుర ప్రభులు కలువబడి లేదయ్యెను. (తక్కువ మి. స్థితిగతులు కొంతవఱకు మాలినవి. విద్యార్థులలో జేతనేవాటి కార్యోత్సాహము క్రమంగా వృద్ధిచూచుచున్నది. పురజనులలో నుదార సంకల్పములు ప్రబలమున్నవి. పురజనులను యువజనులను కూడి ఆనేక ఘన కార్యములకు పాఠించుటకై యత్నించుచున్నారు. ఏలూరి యువజనుల జేతనేవాటిలాదు యువజన సంఘము, అన్నదాన సమాజము గోసరత్నము శర్మ, కృష్ణశర్మ, ఆంధ్రజనోద్ధరణశర్మ, వైశ్యవర్మ మున్నగు క్రొత్తపాతకులే నిదగ్గ నున్నారు. కాచిబంతి యాటలో పేద ప్రతిష్ఠలను గాంచి కీర్తి కేసులయిన నయ్యెను చుట్టే పోపాటుగాని పేరున స్థాపించిన స్మారక విద్యుత్తులే వీరి క్రోధాభిలాషను ప్రకటించుచున్నవి. ఈ వివిధ క్రొత్తపాతకులలో యువజనసంఘమువారు విద్యా క్రమోద్ధారకై గావించుచున్న కృషి మన ఆదరణమున కంతయు పాత్రులగుచున్నది. మొన్నను ఆంధ్రవత్రి కాది కతులకు శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి యాజమాన్యమున సమాజేతనైన కడునైన వార్షిక శర్మలొ చదువుచున్న వృత్తాంతమే యువజనుల కార్యోత్సాహమునకును నిరంతర నేవాటిలాదుకును నిరర్థకముగనున్నది. క్రస్తుత మి. కం. ఘనమువారి భాండాగారమున 5000 గ్రంథములు గలవు. ఇందు, 3,782 గ్రంథములు చదువకులచే పంపించుటకు వీరి కతనాన క్రింది మూలించుచున్నది. వేరుకటి సంవత్సరము నిలవమున్న మొత్తముతో కలిపి 2542-50 లకు వసూలు చేయుట సామాన్య విషయము కాదు. నేను విద్యార్థిగనున్న జోబులో పుర జనులనుండి రెండు రూపాయలను వసూలు చేయుటయే దుర్లభము. ఇప్పుడు వేలకు వేల నునాయాసముగా వసూలు చేయుటకు భయము చేయుచున్నది. 500 రూపాయలకు పైగా వెచ్చించి యువకార్యముల నిమిత్తమై ఒక మ్యాజిస్ట్రేటులంతయు కూడా సంఘమువారు వెచ్చించియున్నారు. (తాగుడు నీరు నవ్వుములు, దక్షిణ హిందూ శత్రు శత్రువులములు గృహ సారి కుద్ధర్మ, ఈగలు - అది శోకములను వ్యాపింపజేయు నిధము, అప్పులు, గొట్టెలు, మేకలు, మున్నగు సామాన్య జనోపయోగ కరములగు నుపకార సాధనములను సమకూర్చుట ప్రశంసనీయుముగ నున్నది. కుతస్థులములకు వాంఛ, అంగవార్తా కృత్రిమ రిగి వలకు తెచ్చిపంపించుచున్నది. ఆంధ్రవ్యాస రచనమునందు పరిశీలన జరిపి, అందు ప్రీతిలకు వారికి బహుమానముల నొసగి ప్రోత్సహించుచున్నారు. పుర ప్రభులు విరాళముల వలనన, గ్రంథముల దానములవలన, తమ యభిమానమున చూపుచున్నారు. ఈ దానములలో ముఖ్యముగా మేల్కొన దగినది పాద్యుల కోశేష్వరరావు నాయకుగారు 1000 రూపాయల విలువగల 1076 గ్రంథముల దానము. క్రస్తుతమై వెనీ డెంటును, నుదార చరితులులకు శ్రీమోతే గంగరాజు జమీదారు గారి వాగ్దానము యువజన సంఘ చరిత్రములో నూతన కేతనము ప్రారంభింప జేయుచున్నది. ఈ సంఘము స్వంతభవన నిర్మాణమునకు తీయింపుచున్నది. మన యువజనులు చాల ఉత్సాహముతో కృషిచేయుచున్నార. సంఘమునకు స్వంతభవనము నిర్మించుటకు వది, కదునై దువేల రూపాయలు కావలసియుండునని యీ సంవత్సరపు వృత్తాంతమున డెంటుబడినది. మన పురపాలక సంఘమువారికి స్థలము విషయమై దరఖాస్తు పంపబడినది. అది యామోదింపబడిన వెంటనే నేను సంఘ భవనమును నిర్మింపగలను." అని శ్రీ గంగరాజుగారు తమ సహజోదార్యముతో కడచిన సంవత్సర శోభన సందర్భమున వాక్రచ్చిరి. ఈ వాగ్దానమును పుర స్కరించు కొని శ్రీ గంగరాజుగారు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులకు చెరువుగట్టు రోడ్డున కెటుకల మేదర డిబ్బెట్టులలో 8000 గజముల నిప్పించివో నేను న్యాయముగా 15,000 రూపాయలను వ్యయముచేసి సంఘమున కతీయవసరముగానున్న భవనమును నిర్మించుటకు సంసిద్ధుడనై యున్నాను" అని వ్యాసించి, ఈయుత్తరపువచ్చి, భవననిర్మాణముపూర్తియైనప్పటికి నీ నివసన సంఘము మన ఆంధ్రజేతన సగ్రహానము వహించుటకు గావలసిన లక్షణములను గలిగి యుండును.

యువజన సంఘమువారు గ్రంథాలయము మూలముననే గాక తదితరవిధములను సంఘమును సేవించుచున్నారు. రెండు దేవుల పూర్వము ఏలూరుపట్టణమున కలరాముని, ఇక్కడ యొక్క జా యును సోకిన పురుషుల పీఠ మోఘమును సేవించుచున్నది. వీరలకు వితముల నామధేయముల నొసగుటయే గాక ఈ వ్యాధులకు సంబంధించిన జ్ఞానమును సామాన్య జనులలో వ్యాపింపజేయుటకై వైద్యకాస్త్రమును తెలిసిన డాక్టరులు ఆచంట గోపాలము, అనంతకాస్త్రీ, భువ్వంపెట్టు క్రి. రాముని, జో. య్య శర్మగారుల వలన నుక వ్యాధులను నివ్వించిరి. ఈయన కలకత్తాలో వీరలయందు తగులబడి నివాసమునకై యిబ్బందికముచుండినపుడు సంఘ సభ్యులు కొంత దగ్గరకును నమస్కాంబీదల గృహనిర్మాణమునకై తోడుపడిరి. ఇట్టి యువజన సంఘము జేతను సనే విధముల సేవించుచున్నది. సంఘమువారు కీకరాజు కేతన రావు ది. ఏ. ఈ దర వెంకయ్య, డాక్టరు అనంతకాస్త్రీ, శర్మ నమాణి కృష్ణ, మోతే నారాయణరావు గారులంటి కార్యోత్సాహములను సభ్యులకు గా గలిగి యుండుట అద్భుత మనదిగి యున్నది. వీరల యుత్సాహమునకు, జేతనేవాటి రక్తిని కట్టువలయు, మితిలేకు యువజన సంఘముగూర్చి ముచ్చటించుచు, యువజన సంఘమునకు గుండెతెచ్చు (శ్రీ గంధి రామమూర్తిగారి నాయమును వివరింపకుండా నీలేఖకు ముగించుట అక్రమము. రామమూర్తిగారిని, మోతేనారాయణ రావుగారిని మొట్టమొదట నేను బర్మాలో జరిగిన ఆస్పత్రవైశ్య సభయందు చూచితిని. వారాయులరావుగారు అంగజేతన గొంతకాలము విద్యార్థులము చేసి వచ్చిన ధీమతు. రామమూర్తిగారు వాణిజ్యమునందు ప్రవేశించిన నేవాడురవుడు. వైశ్యవర్మ జనులు జేతన నాదరింప గూడదని యీ యిరువురు యువకులను తమన్న పెద్దల గు వారితో ఆ సభయందు పోవిన పోరాటము నొకంక వలపునకు రాలేదు. సంఘసంస్కరణ సమస్యలపై నీ యిరువురు ధీమతులు చూపిన యుత్సాహము, దీక్ష నిశఠ మానములు. రామమూర్తిగారి కార్యచిక్షము, నేవాదర్శము, సత్కార్యాచరింపనము శూన్యమున, వారాయులరావుగారి సంకల్పశక్తియు, సాంఘిక నేవాభిలాషయు, నీయిరువురు యువజనులలో నొకవిధమున నాడుకత్వమును సమకూర్చి నవి. ఏలూరి యువజనులలో రామమూర్తి గారిన్ను పెద్దవ పంపబడినది. పూజ్యభావమున గలవారు మిక్కిలి యల్పముగ నున్నారు. రామమూర్తి గారియొక్క నిరంతర కృషియే యువజన సంఘము నిత్రప్రాణభ్యుత్థులకు వెచ్చినదనుట అతిశయోక్తి కాకాలము.

గ్రంధి రామమూర్తిగారు మున్నగువారు యువజనసంఘమునకై కృషి సులువులయింపి ఆస్థింపగారి భవనము సేవకులరెడ్డిగారు అన్నదాన సమాజాభివృద్ధికై పాటుపడుచున్నారు. నేను విద్యార్థిగ నుండినపుడే, యీరత్నం గారును వారి భవనము సేవకులరెడ్డిగారును వీరలకు ఆహార కస్తూరుల సమగ్గుట, వర్వడించుటందు వారి కేధుల నేర్పాటుచేయుట మున్నగు సత్కార్యములయందు ప్రార్థువులయింపబడినారు. ఈ కార్యములపై నుత్సాహము వారియందు కల్గుటకు బలుము క్రమముగా మోపుచున్నది. ప్రతిదినము నీ సమాజమువారి యాజమాన్యమున 50 మందికి అన్నదానము జేయబడుచున్నది. ఈ యన్నదానము వీరలకు చేయబడుటకు బదులు వగటిపూట వనిపాటలు చేసికొని కార్మికులు సాగుంకాలములందు సమాజమునకు పోయి అన్నమును భుజించి పోవుచుండునని తెలియ వచ్చినది. ఈ దురభ్యాసమును మానుటకై కార్యదర్శిగారు ప్రసాదించుచున్నారు. సమాజమువారు క్వలోనే యీ బద్ధతిగూని, దీనికి బదులుగా ఒకపారిశ్రామిక గృహమును స్థాపించి, అందు కొందఱు తెలివి తేటగల వీర బాలరుల సేవకుల భోజన సమకూర్చుటను సామాన్య విద్యతో కార్మిక విద్యాభోధనమును గావించుటకై యత్నించుచున్నారనియు, దీనికంటగా క్రొత్తపాతకులకు యీ కార్యమును నెలవేర్వగల యువజనులు గావలసి యున్నారనియు, తెలియ వచ్చినది.

అప్పున వెంకయ్యగారి యుత్సాహము వలన గోసరత్నము శర్మ నిర్వహణగా నెలవేరుచున్నది ఈ సభవారు క్రస్తుతము ముప్పది వరులను పోషించుచున్నారు. ఇందు నిమిత్తమై క్రచ్చేతనగా పాకలు చేయబడి వని పాటలు క్రద్ధగా జరుపబడుచున్నవి. సంవత్సరమున కీ సభవారు వేయిరూపాయలవఱకు నీ పను పోషణమునకై వెచ్చించుచున్నారు. ఈ సభాపోషణము చాలవఱకు వర్తకులవలన నిర్వహింపబడుచున్నది. వర్తకులు విక్రయించు ప్రతి నూరురూపాయల వరకు నకును నొక అకావంతున నీ గోసరత్నము శర్మ కొంత యిచ్చు ద్రవ్యముతో నీయవసావకారము జరుగుచున్నది. కుద్ధి సభయందు ఆంధ్రజాతు కుద్ధి రణ సభయందు యుచున్న కార్యమి. పత్రికాముఖమున నకల్పద్రుడు (శశంసింపబడుచునే యున్నది. యువజనసంఘ మేకానిండు, అన్నదాన సమాజమేకానిండు, గోసరత్నము శర్మయేకానిండు, మఱి యే ప్రజోపయోగకరమును కార్యమేకానిండు వీరి యన్నిటికి శ్రీ మోతే గంగరాజు జమీదారుగారే పోషకులుగనుండి కాపాడుచున్నారు. గంగరాజుగారు మన ఆంధ్రులలో చాల భాగ్యులుగనుండు. అయిన వీరిన్ను నిగద్యులను గాన నమ్ముట కష్టము. వీరు సాధారణముగా ప్రతి సత్కార్యమునకును తోడుపడుచుండువారే మైనను, వీరి దానధర్మములు ఆదంబర రహితము లయినవి. ఇవియు వీరియొక్క దానధర్మముల సంకతి యుండుననియు, మొన్న నేను ఏలూరువకు బోయినపుడు, శ్రీ గంగరాజుగారు యువజన సంఘము వారికి 15వేల రూపాయలు వెచ్చించి యొక భవనమును నిర్మించుటతోడు, 20 వేల రూపాయలతో నొక ఘోషా వైద్యాలయమును 15 వేల రూపాయలతో హిందూ పాఠశాల కొక భవనమును నిర్మించుచున్నట్లు యెప్పుట్లు తెలియవచ్చినది. ఆస్పత్రవైశ్యాలయ విద్యాభివృద్ధికై 10 వేలరూపాయల నిచ్చిన ధయ్యకారి ఈ గంగరాజుగారు. తెనవాడ ఉప్పు కలెక్టరీయూ పాఠశాలకు వీరు వెనీ డెంటుగనుండి తమద్రవ్యమును వలనను, అనభరసిద్ధమును సలహాచులవలనను, చాల ప్రాణాభ్యుత్థులకు వెచ్చియున్న వారు. ఇట్టి యుదారపుణ్యములకు శ్రీమోతే గంగరాజు జమీదారుగారు పోగాపురి యువజనులకు నాయకత్వమునహించి, వారలకు కార్యకూరులగును, జేతనేవాటి కార్యోత్సాహములగును, నొనర్చు బ్రతుక్కించుట ఏలూరునకే గాక మనయూరధ జేతనుకంటకు కురలకులకుగ భావింపదగి యున్నది. ఏలూరిలో యువజన లీగకు ఆనేక ఘన కార్యములకు పాఠించి యున్నారు. శ్రీ గంగరాజుగారి వంటి యుదారవరులను యాజమాన్యమున వారింకను ఘనకార్యములకు నెరవేర్చి ఏలూరును ఆ ప్రదేశమునకెల్ల నాడుకతుడిగ జేసివో ఆస్పత్రవేమి ?

ఆ. నారాయణ రావు.

నోటిసు

ఇందుల్ల నకలమైనవారికి తెలియజేయద మేయనా... తాడికర్తి గ్రామములోవుండే పాటిల వెంకటరెడ్డి ఆన వరకు తన కొమారుడు మైనగా వుండినందున తా. యితరుల బోధకు లోబడి "By virtue of adoption" కల్ల రాబడిక తన తాత ఆయన పాటిల రంగారెడ్డియొక్క వ క పారంధ్యమైన స్థిరాస్తులు తన కొమారుడు ఆయన మైన రంగారెడ్డికి చెందగూడదని దుర్లంపుతూ ది. స్వాస్తి తం కాని ఆస్తి దుర్లంపుతూ చేయవలెనని ఉద్దేశించినట్టి సంకతి రూఢిగా తెలిసియున్నది.

ఈ సందర్భములో మైన గార్డియన్ గనుక తల్లి వోబకమ్మ ఆయి. నీకు తెలి అదరదద మేయనా:—రదన పాటిల వెంకటరెడ్డి (తాడికర్తి) కల్ల యెరేగారి దాన విక్రయము వగైరా చేయించుకొన్నయెడల అట్టి సాధనముల వాక్కులేని వారిలన్ని విక్రయము వగైరా పొందెట్లును బడదమే గాక అట్టి క్లెయింట్లు పయిన ముందు వ్యాజ్యము వగైరా భిక్షులను నొప్పులై యుండును. [2040] ఈ గీలు వోబకమ్మ, [మైన గార్డియన్] of రంగారెడ్డి మైన గార్డియన్ కలమునట్టి సద్ద.

వైద్య గ్రంథములు

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీనరసి బి. ఎం. ఎం. సి. ఎం. గారిచే రచించుటబడినవి.

1. అంటువ్యాధులు	0-12-0
2. చంటిబిడ్డ	1-0-0
3. కలరా	0-0-0
4. మలేరియా (చరిత్రము)	
5. ఆయుర్వేదమునందలికి ప్రవేశము	
6. Principles of Ayurvedic Treatment (English)	
7. Some Important Prescriptions in Ayurvedic (English)	

ఈ గ్రంథములు కొరవారు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద భాలయమువారికి 19 హరిమనోడ్డు, హరిమనోడ్డు, చెన్నై కల్ల నును అను చిరునామాకు వ్రాయవలెను. (1985)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వార్తలు

తైలము విజృంభి

రుష్యాలో విజృంభించు తైలము

పాస్కా, జనవరి 20:— రుష్యాలో తైలము యూనియన్ సహాయకర్తలకు రుష్యా ప్రభుత్వం ఓడంబడికకు రాజకీయ సంబంధ మేమియు లేదని తెలియబరచెను. అది ఉన్నత సభలలో శుభ్ర ప్రతిష్టతరము అను నదేవును. ఈ యూనియన్ 1870-వ సంవత్సరములో తెలపబడినది. ప్రస్తుతము ఈ యూనియన్ 500 యూనియన్లను, వాటిలో 50,000 సంఖ్యలను, 250 లక్షల మొదలగునవి. ఈ సంఖ్యలను తగ్గించి, అన్నింటినీ అందుకు తగ్గించునట్లు చేసి, రుష్యాలో గోధుమలను, కన్నడికను, కుంభులను, గోగునాయులు చాల విశేషముగ విక్రయిస్తోంది. రుష్యాకు కృష్ణపూర్వ పరిమితులు, బట్టలు, జోళ్ళు, ఇంజనీలు, మోటారులు, ఔషధములు కావలసియున్నవి. మరియు మిక్రిమెంటులను రుష్యాలోకి కొన్ని ఓడలనుగా ఉత్పత్తిచేయును. అన్ని కృష్ణపూర్వములను యూనియన్ల ద్వారా పంపించెను.

అందజ, జనవరి 20:— యుద్ధమునకు పూర్వము బ్రిటిష్ సామర్యములలో నశించిన రుష్యానుండి విచ్చుచుండెడివి. సంవత్సరమునకు 4,50,000 టన్నుల గోధుమలను బ్రిటిష్ రుష్యానుండి తెచ్చుకొనుచుండెను. బ్రిటిష్ అవయోగము ప్రస్తుతము మొదలగు జీవితావసరములకు కృష్ణపూర్వమునుండి విచ్చుచుండెడివి. అంతరవాహనముల కంట్రోలురు ఇటీవల రుష్యాలో మరిల వర్తకము వారంబడినదిగానెనదని కోతును లాడుదు వాటిగారి కోక యుద్ధమును వ్రాసిరి. అందువలన జీవితకృష్ణములు చాల విశేషముగ విక్రయింపబడినవి.

అందజ, జనవరి 21:— కనకార ప్రతినిధులు పాస్కాను ముది ముసాఫీ సగరమున కేసుటకు ఉన్నత సభలను బతికొనెను. రుష్యా సాట్టడిని ఆవల ముని మిక్రిమెంటుల వారు చేసిన తిర్యగము స్కాండినేవియా బాల్టిక్ రాష్ట్రముల వారిని, బోల్షెవిక్కుల వారి కృష్ణములను చాల అనుమానము గలిగించెను. ఏమన సోవియట్లవారి యంగీకారము లేనిది వ్యాపారము జరుగుచుటకు సాధ్యముకాదు.

దెస్కిన్ సేనాని తిరోగమనము.

అందజ, జనవరి 23:— రుష్యానుండి బ్రిటిష్ మిలిటరీ సెక్యూరెటీ 22 వ తేదీ నుండి విస్తృతముగా దెస్కిన్ సేనాని భంగములో తూర్పు భాగమున కృష్ణము లింకను వెనుక కేసు చేయబడుచు. దానివలన చాలామంది తెనుకకు బోయిరి. రెడ్డు కృష్ణముల కేసు 21 వ తేదీన దానుబది వాటివది. కాని మరిల వెనుకకు తరచుబడినది. వారిలో నేయియం కేసులకు జిక్కిరి. కొంతమంది చాటుకు కొనరించిన కృష్ణము గూడ కేసులయ్యెను.

సిబ్బెరియా

అందజ, జనవరి 20:— 18-వ తేదీన డెయిలీ మొలుగునట్లు చూడండి ఇట్లు సందేశముల ద్వారా చీటానుండి రాజకీయ నిధివర్తముల నచ్చింది. బోల్షెవిక్కుల ప్రతిఘటనకు మంయో పర్వ ప్రతిఘటన సెల కో కృష్ణములను తెలపి. రుష్యాలోని తలంబడుచున్నది. నెమివాపు సేనాని కృష్ణముల కృష్ణముల బ్రాన్సులై కార్యాలయ ప్రజలదేశీయములను కొనరించెను. అన్ని తిరగతుల వారసులను సాంఘికమును, బోల్షెవిక్కులనుగా ఆదరించుచున్నది. కాపానువారిమీద వారికి కోకముగ నేయున్నది. ఎంతయునైనా సంఖ్యలంబడిన గాని రెయిలు మార్గములను కాపాడువారికి. బ్రాస్కోయాగ్రు సమావేశమున బోల్షెవిక్కుల కోక పోలిషు కృష్ణములను పాడుచీటానుండి రిపార్టు చేయుచున్నది. అడ్మినిస్ట్రేషన్ కోల్పా ఆదరి సిబ్బెరియాను విరక్తు చేయుచుంది. ఇంకొకటి 15 బోల్షెవిక్కుల కేసులైనవి.

మిక్రిమెంటుల వారికి కృష్ణముల నొక

కృష్ణములను బయలుదేరుట.

అందజ, జనవరి 20:— కృష్ణములకు యొక్క వార్తలు విశేషములను వ్రాయుచున్నది. మిక్రిమెంటుల వారి యొ

కృష్ణములను తెలియచుటకు అప్పుడు కృష్ణములలో జర్మనుల కోక విస్తృతముగా బయలుదేరుచున్నది. అచటి కృష్ణముల కృష్ణమునుండి విద్యుదులు కంగీరెంబరని నూనించుటకు వారిట్లు కృష్ణములను చేయబడుచున్నది. పోలీసుల కృష్ణముల కృష్ణములను కరుగుచున్నది. భార్యల కోక కేసులను, సగరముల విద్యుదుల కోక జర్మనుల కృష్ణములను భార్యలను తెలపి ఆక్రివాల్కాయములను పాడుచేసి నెల్లదేండాలో నూనించుటకు సాగిరి.

అందజ, జనవరి 20:— అప్పుడే జర్మనుల వ్యాపించుచున్నది. పోలీసుల కృష్ణము, కృష్ణములను యూరపంతి యు దానికొక చెడిపోవునని భయముగనున్నది. తూర్పుగిరికి యూనియన్ల కృష్ణములను వ్యాపించుచున్నది. అచటి కృష్ణముల కృష్ణములను చాల అవసరముగ నున్నట్లున్నది.

అప్పుడే జర్మనుల అల్లులు అపీలు.

అందజ, జనవరి 20:— అప్పుడే జర్మనుల అల్లులను గూర్చి కేసులను బదిలీ 21 గురు మాన్యులను (ప్రీవీ కాన్ఫరెన్స్) అపీలు చేసినది యిదివరకే తెలిసియున్నది. విచారణ సమయమున విచారణకు వారికొక సాక్ష్యమును దీక్షికోవలసివెనది ఇండియా గవర్నమెంటుచేత కాన్ఫరెన్స్ కోరిరి. అపీలు దారులను విచారించిన కోర్టులకు వారిని విచారించు అధికారమున్నది లేదా అను అంశము నిర్ణయ కోర్టులకు నిశ్చయించుటయినదియు, అట్లు నిశ్చయించుటకు ముందు ఇండియా కృష్ణముల వారికి జరిగిన ఉత్తరప్రభుత్వ కృష్ణములను వారికిని కాన్ఫరెన్స్ వారికి చాలా అపీలు కోసవలసియున్నదనియు, వాల్లక సంబంధ అపీలులను నిజస్వభావ మెట్టిదో తెలుపవలసి యున్నదనియు అపీలు జనరలుగాడు వాదించిరి. కేసు కృష్ణముల కృష్ణములను మిక్రిమెంటు ఏకైకము ననుసరించి ఇచ్చిడి కిరీతలను దాఖలు చేసికోవలసియున్నదియు నిర్ధారణయెట కృష్ణముని అపీలు జనరలు గారొప్పుకొనిరి.

జోకాను కృష్ణములకు అవసరముల దాఖలు చేసి కోసుటకు నీలు కాదనుచు నిట్లనిరి. వై విరచించిన అపీలులను అర్థమున నిర్ణయించుటకు ముందుగా ఇండియా గవర్నమెంటు అప్రూవేషన్ చేసికోవలసివెనది కింది కృష్ణముల గారి కృష్ణములను వ్యాపించుచున్నది. లోల గింబ బడినో తెలుపవలసియున్నది. కృష్ణముల వారి స్థితి మంచి బట్టిలో కనినది. ఈ అపీలులకు బట్టి వీరికి విచారించుటకు వై విరచించిన కోర్టులకు అధికారములేక పోవలయును, లేదా అపీలులను కృష్ణములను స్పెషలు కమిషన్ నొకటి నియమించుటవలయును. స్పెషలు కమిషన్ నియమించునంత అధికారము ఈ యార్డిన్స్ కృష్ణము ఇండియా కృష్ణముల వారికి గలదా యని సంతేపాము గూడ గుం గలదే.

అసియా అభిమానుల సంఘము.

సికింగు, జనవరి 20:— అసియా అభిమానులలో పని చేయుట కోక సంఘ మేగ్గుడిట్లు తెలియుచున్నది. దానిలో ఆకవేలంబరి నభ్యున్నట్లున్నది. కాపానుముల దరి నెల కొల్పిట్లున్నది. దానికృష్ణముల కృష్ణములను మూర్ఖులను సంబంధ, డెయిలీ, కలకత్తా కృష్ణముల నొకటి అందు కొన్ని కాఖులను ఉన్నట్లున్నది. పారకము, అప్రసి సానము, నయములను కాఖుల నెలకొల్పబడును. ఈ సంఘములను చీకా కాపాను భావలం దోకమాసక్రికను కృష్ణములను చేయబడు. తెల్లవారిని వికీరీతముగ దూషించుచు వారిలో కొన్ని వ్యాపములను, "అసియా ప్రమాదము", "ఇండియా భవిష్యత్", "బ్రిటిష్ అమెరికల ఆక్రమణవాంఛ" మొదలగు క్లికలతో వెక్కువ్యాపములను ప్రకటించుచున్నది. అసియా ఖండ మందలి వచ్చువారందలను విరక్తు వ్యాక్రొత్తము నొందునట్లు చేయుటయే ఈ సంఘముల వారి ఆదర్శము.

ఇటలీ రెయిల్వే మేనేజ్మెంటులో రెయిలు కనివారల ప్రతినిధి నుంచుట కంగీకరించుచు నిటీవల సమాధానము జరిగినను ఈ నెల 20 వ తేదీ నుండి మరిల సమ్మెకట్టుటకు ఇటలీ రెయిలు పనివారలు నిశ్చయించిరి. ప్రజలకి ఇచ్చుచు లేవన్నది. కనివారలలో కొందరి కిచ్చుచు లేవన్నది. తపోలా నివాసము, తిరిపినివారలను, తెలిపాను కనివారలను గూడ సమ్మెకట్టునట్లున్నది.

కోము నెలకొల్పబడిన సం దెట్టి గడవిదలను జరుగకుండ పోలికువాన కావున్నది.

కరాను నూతన మంత్రివర్గము
పాస్కా, జనవరి 20:— మిల్లిరాండు మంత్రివర్గమును గూర్చి పరాను కృష్ణములను చాల అనుమానముగ వ్రాయుచున్నది. కృష్ణములతో కృష్ణములను నభ్యున్నాని వారి నెత్తు కొననందులకు అతని శావిత్రికంపించుచున్నది. కృష్ణముల కృష్ణములలోని మంత్రి లిరువురు మాత్ర మిచ్చటి మంత్రివర్గములనున్నది.

తుర్కీ సంధి

పాస్కా, జనవరి 12:— ప్రస్తుత మాపీతేలుబడిన తుర్కీ సంధి రాయబారములను మరిల నడపించుటకు మిక్రిమెంటుల ప్రతినిధులతో కాన్ఫరెన్స్ చేర్చుట చేసిరి.

మిల్లిరాండుగా రున్నతసభ కేసులు.

పాస్కా, జనవరి 20:— నేడు మిల్లిరాండుగా ఉన్న తసభ కేసు ఆక దా సభ కేసు కిరియ మొదలు. మూడు ఫాజు, ఫీట్లు మార్కుల 50 హాకీ విల్లుల గాడులుగాడ వచ్చిరి.

రెయిల్వేలకు అల్లులు.

కోకమాసక్రిక, జనవరి 20:— తెల్ల కుంజకముల రుష్యాలోకల విరంభకాకారమును నెలకొల్పవలయు నను యుద్ధేకముతో ఇటీవల రెయిల్వేల వద్ద పెద్ద అంబోకనమును వ్యాపించి జేసిన దామిగు గాన అరెస్టు చేయబడి.

కృష్ణముల కృష్ణముల మరయే కాగిరములైన అపీలులతో కృష్ణములను ప్రీవి కాన్ఫరెన్స్ వారి నిర్ణయించి.

జనవరి 1 తేదీ నుండి ము కృష్ణముల గొంపోవు ఓడలకు కృష్ణముల నిర్ణయించ బడినవి.

చికాగోలో ఇన్స్ట్రుమెంటులను చాల తీవ్రముగా ఉన్నది. నిన్నటి కిరికి 2,514 రు వ్యాధిగ్రస్తులనుండి. అను కృష్ణముల కోకులలో నిండియున్నది.

సిన్ను మొనకల అల్లుల లింకను జరుగుచున్నది. వైవిధ్యమున కిరికొనిపోవుచుండిన మోటారుల నుండి నశించుచు యిదివరకు. చాలతీవ్రముగ పోగులును జరిగి జనవరి మిలిటరీ వా నిర్ణయ విరోధులను వట్టుకొనిరి.

జర్మనీనుండి ఏయే యుద్ధదోగముల కోరదనునో వికరించుచు బర్లెను హెర్బులకృష్ణము ఇచ్చుట గార లంబిపట్టికను కృష్ణముల లాడుచుకొని గార లంగీకరించిరి.

144 సామర్యముల విలంబల ఇండియా కృష్ణములను వనవారింపిన వోరునకు రెండుమాసముల కిరికీకు విధించబడినను, నోటులలో కొన్నిటిని 1918-వ సంవత్సరములో బొంబాయి గవర్నమెంటు కంపగా, అనోటులను గొంపోవుచుండిన సి. వాలాయినాక దానిలో నుండి చేయబడిన.

పట్టణము సైవల్ ముక్కుపాడి

ఈ నుక్కుపాడి మిగుల శ్రేష్ఠ మైనదాగాడుతో తయారుచేయుచున్నది. ఒకరిదన ఉపయోగించుచుండి. వీని 1 కి రు 4-0-0. కేసు 1 కి రు 0-14-0. పోస్ట్ ప్రత్యేకము.

కె. ఆర్. శేషు అండుకో, 23, కృష్ణములను అగ్రహారము, మదరాసు.

మలయ చందనము

గనేరియా అను నెగోగమునకు తయారు.

కృష్ణము లేదు. ఏదికారితో కనినది. ఎటువు, తెలుపు, వచ్చు, అను మూడు విధముల నెగోగములను మూడు పూటలలో మూడు. అనేక రాజకుటుంబములలో వాడబడిన గొప్ప కొవధము. నెల దల్లి 1-కి రు 2-4-0

పంచాంగము

రాధాసంవత్సరము. శ్రీపాదవారిది. అనేక ధర్మకాత్త్రవిషయములు కలవు. నెల 1-కి 0-2-0 నాలుగు ప్రతులకు తక్కువ వుంబడవు. (1251) గంధర్వపార్వతీ, రాజమండ్రి.

A meeting of the North-Western Railway European and Indian Superior Staff was held on Saturday evening at Bert Institute grounds, Lahore, to discuss and decide the question of forming a Railway Workmen's Association on the N. W. Railway. Some fifty or sixty men of Lahore railway staff, both European and Indian including Mr. Ryan, station Superintendent, Lahore Railway Station, were present. Mr. Treanda, travelling Secretary of the Allahabad Railway Workmen's Association of India, was also present. After two hour discussion, the meeting ended in a fiasco, nothing coming out of the deliberations.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England Amritsar Riots Appeal.

Crown's Application Fails.

Important Questions Raised.

London, January 20. The Privy Council has refused the application of the Crown to admit further evidence of the hearing of the forthcoming appeal of twenty one persons against the convictions in connection with the Amritsar riots. The Attorney-General said that an important question in the appeal would be whether the Courts that tried the appellants were competent to try them. Therefore the Crown desired to adduce as evidence four telegrams which passed between the Government of the Punjab and the Government of India before Ordinance No. 4, under which the appellants were tried, was passed in order to show the real meaning of the Ordinance and the circumstances under pressure of which it was made. Replying to Lord Cave, the Attorney-General admitted that it was difficult to say under what section of law the evidence of those documents could be admitted.

Sir John Simon opposing the application said that apart from the question of the true construction of the Ordinance was the important point turning on the section of the Government of India Act which prevented the Government of India from passing a law depriving the King's subjects of constitutional protection. The Crown was in a dilemma. Either the Ordinance had a narrower construction which, he submitted, was the case, so that there was no jurisdiction to deal with these persons, they were not caught in the net of doing anything, or the Ordinance empowered the Special Commission to deal with any criminal offence committed after the date named in the letter. The alternative question would arise whether the Government of India was competent of passing an Ordinance with such a wide meaning.

Privy Council's Decision.

The Privy Council decided to allow other documents than telegrams to be included in the printed record in the appeal.

Dearer Freight. Substantial Increases Announced.

London, January 24.

The Shipping Controller has framed new freight rates from January 1st for cargo vessels directed to load Home and Government cargoes owing to the increased cost of bunker coal, port delays, and increased cost of loading and discharging. The rates to Britain from Cuba will be eighty-five shillings per ton, from Australia one hundred and fifty shillings per ton, and from the River Plate one hundred and seven shillings and six pence per ton. The present Government rates per ton are—sugar from Cuba fifty shillings, for grain from the River Plate sixty-two shillings and six pence, and for grain from Australia one hundred and five shillings.

Increase Of Crime in Britain.

London, January 21.

The wave of crime all over the country is exciting notice and some uneasiness. The "Times" devoted its editorial to the many causes, the disregard of the sacredness of human life due to the war, to the mischievous effects of some cinema films, and post-war unemployment. Others suggest the waning regard for moral laws. The statistics of the London Police show that serious crimes and arrests in 1918 have risen from 1,907 and 354 to 1,149 and 389 in 1919, while the statistics for 1919 are proportionately much worse. The "Times" points out that there are about 35,000 habitues in this country, whereof 4,000 who are dangerous, are now liberated from the army. The murder in the Lower train of a lady passenger has especially impressed the public. The constant small-pitched battles in Ireland with the Police show that there is also growing lawlessness. It is clear that the penalties must be increased, possibly also the Police.—"Madras Times"

Crimes of Violence.

England.

London, January 21.

Anxiety is being expressed in editorials and from pulpits at the rising wave of crimes of violence. Since an elderly nurse was found murdered in the Victoria East-bourne express a week ago, her murderer being still not arrested, the following crimes have been reported.

The body of a woman licensee of the Chelsea public-house was found in a cellar covered with a burning racking and sawdust. Apparently she had been felled with a bottle at night and the murderer who escaped set fire to the house hoping to obliterate the crime.

An aged recluse living alone at Bolton was found dying with his head battered in. He said that a burglar had demanded the keys of his safe and had hit him when he refused to give them. He died in the infirmary.

At the inquest at Westminster on a young actor who committed suicide by taking poison in West-End leaving a roomful of letters compromising a number of society women who had financed him, the Coroner declined to read the letters.

Robberies at the Post Office continue, the most recent being at Barmosday where a safe containing nine hundred sterling was carried off in a motorvan. The Post Office in Liverpool was held yesterday evening by three masked men with revolvers and one hundred and fifty pounds sterling was stolen.

Seven London constables found gambling in a cellar when supposed to be on duty have been dismissed the force.

Brahmans and Non-Brahmans.

Failure of Conference.

Lord Sydenham's Comments.

London, January 21.

The failure of the Conference of Non-Brahmans and Brahmins excited little surprise. Lord Sydenham remarked to day:—"This is exactly what I expected in the House of Lords debate. I tried to get a guarantee from Lord Sinha that the question should be left open. He replied according to Hansard, very disingenuously, but he did say, 'The matter is left open, as I understand'." Then he went on to make out that he was thinking only of others requiring similar treatment and not the Madras non-Brahmans. I should very certainly think that Lord Sinha's words were used to mystify me, but I think also they might be taken to preclude Mr. Montagu from sending out such orders as the non-Brahman telegram refers to. Of course he got himself into the hands of the Brahmins, of whom he is afraid. My proposal to the Joint Committee was that there should be communal representation for Brahmins on the basis which I suggested. This is quite simple and it would satisfy the non-Brahmans. Of course arbitration will be useless to the non-Brahmins in face of Mr. Montagu's instructions, and Lord Willingdon is most unlikely to make any remonstrance. The non-Brahman telegram of the result attracted much notice, but events showed that Mr. Montagu is playing the Brahman game throughout, and it is idle for non-Brahmins to expect any consideration at his hands. They must prepare to emphasise their point of view on every occasion even if it affects the smooth working of the Reform, since justice is denied them. The matter will be brought up when Parliament meets in February. The announcement of a status to Mr. Montagu in Bombay caused not a little derisive comment.—"Madras Times"

'Proud to be a Britisher.'

Prince of Wales' Tribute to Dominions.

LONDON, January 24.

Speaking at a banquet given in his honour by the Goldsmiths Company, the Prince of Wales referring to the Dominions said that his modest public services in recent years had brought him into touch with the splendid character and public devotion of his fellow-subjects throughout the Empire. "We may all be very proud to be British subjects," he said. "I am intensely proud of it, particularly, now that I have started travelling round the Empire and am seeing something of the Dominions for myself. Any one who has been to Canada cannot help being proud of being a Britisher. I think I shall find the same thing in Australia, New Zealand and South Africa. I am confident that there is no better example of public spirit and patriotism than I shall have to follow for the rest of my life than the example of my own fellow-countrymen."

Royal Air Force Memorial

Appeal for Funds

London, January 21.

Prince Albert is appealing for subscriptions to the Royal Air Force Memorial Fund. He says it is estimated that four hundred thousand sterling will be required. The objects of the fund are to erect a monument to all Air Services including those of the Dominions, the establishment of places for the residential education of the children of airmen, provision of bursaries at approved schools and assistance of disabled and infirm officers and men and their dependents.

Stolen Indian Currency Notes.

Sequel to a War Incident.

London, January 26.

A man has been sentenced to two months hard labour at Littlehampton for stealing Indian Currency Notes valued at £144 part of these was sent to the Governor of Bombay by the India Office in June, 1918, by the steamer "Shivala" which was torpedoed.

Empire Cotton Growing.

Position in India.

London, January 21.

The report of the Empire Cotton Growing Committee is now published. The summary published in the "Weekly Despatch" on the 18th instant is substantially correct. With regard to India, the Report urges early action on the recommendations of the Indian Cotton Committee, which it considers well calculated to improve cotton-growing in India. It urges that experiments with cotton-growing in Mesopotamia should be continued and extended, in order to determine, whether cotton can be economically produced on a commercial basis. The Committee proposes the levy of a sixpence a bale on all imports of raw cotton into Britain producing a hundred thousand sterling yearly in order to finance cotton-growing.

Present Position and Possibilities.

LONDON, January 23.

In the course of a statement on the report of the Empire Cotton Growing Committee, Colonel Amery pointed out that Lord Milner was keeping himself closely informed on the development of cotton growing and had recently appointed a Colonial Development Committee for the purpose of studying the problem. Many of the cotton growing Committee's recommendations were already being carried out. The Committee appointed by Lord Milner to inquire into the position of the agricultural departments in the various colonies had also made considerable progress. Amongst the members of this Committee was Sir Henry Birchenough who as Chairman, met the Cotton-growing Committee. The reports hitherto showed that every Governor of an area concerned with cotton was eager to extend the crop. In Uganda particularly, the present year's crop showed very marked advance. Dealing with the reports' emphasis on the necessity for trained men, Col. Amery said that the Colonial Office Committee had examined the question most carefully and come to the conclusion that no permanent relief could be found until the students who had enrolled after the war had completed their courses. Consideration was further being given to the establishment of a

College of Tropical Agriculture in West Indies the results of which would be most useful to the whole Empire. Development was generally limited by lack of transport facilities and this was one of the questions on which the Colonial Development Committee was concentrating its attention. Important experiments were proceeding in connection with this matter in Uganda with loco-tractor system.

It is noteworthy that the Cotton-Growing Committee's report while dealing mainly with the established cotton areas alludes to the possibility of the development of Queensland but says that evidence is insufficient to show whether the recent revival of the industry will outlast the present period of high prices.

Obituary.

London, January 21.

The death of the painter, Sir Alfred Parsons, is announced.

Russia.

Trading with Russia.

Huge Food-stocks Available.

Co-operative Union Officials Explanation.

London, January 20.

PARIS.—The Vice-President of the Russian Co-operative Union, who negotiated the Russian trade agreement with the Supreme Council, explains that the agreement has no political character. The Union was organised in 1870 and comprises five hundred unions, fifty thousand local societies and twenty-five million members. It operates throughout the whole of Soviet and non-Soviet Russia. He declares that Russia is possessed of reserve stocks of wheat, cereals, cattle, and flax, whereas Russia wants agricultural implements, cloth, shoes, shoes, locomotives, automobiles and medical supplies. Furthermore the allies must provide tonnage owing to the disappearance of Russia's tonnage. An exchange of commodities will be arranged through the Co-operative Union which will buy direct from the peasants.

Resumption of Trade Relations.

Britain's Large Pre-War Food Imports.

London, January 20.

In connection with the decision of the Supreme Council to open trade relations with Russia, it is pointed out that before the war a considerable part of the British imports came from Russia. Britain annually imported from Russia 450,000 tons of wheat and fifty three per cent, of her eggs and huge quantities of butter and other essential commodities. The Food Controller recently sent Mr. Lloyd George a letter advocating the re-opening of trade relations with Russia, as he believed that the supplies which could be obtained would materially affect the cost of living.

Scandinavia and Allies' Decision.

LONDON, January 21.

The Supreme Council has given permission to a delegation of co-operators to proceed to Moscow from Paris. The allies decision to raise the blockade of Russia is received with much doubt in Scandinavia, Baltic States and non-Soviet Russia and it is pointed out that it is impossible to carry on trade without the approval of the Soviet.

General Denikin's Retreat.

Belshaviks Heavily Punished.

LONDON, January 24.

The British Military Mission in Russia in a report dated the 22nd says that the retreat of the eastern half of General Denikin's front is continuing, and the Don army has withdrawn behind the Vol river. Strong Red forces crossed the Sen on the 21st, but were thrown back leaving a thousand prisoners. The attempt to cross at Rostov was also repulsed.

An Anti-Entente Movement.

Diseases Epidemics Sweeping Westward.

London, January 20.

A Warsaw correspondent of the "Times" says that preparations organised by officers are being made by Germans in Upper Silesia for an insurrectionary movement against the Entente Troops of occupation with the object of showing that the German population is exasperated at the idea of separation from the former Fatherland. The Poles have begun to march into West Prussia and have entered Thorn. Before evacuating the town the German troops destroyed the barracks and the wireless station and marched out wearing bands of orange and carrying a black flag.

An epidemic of infectious diseases is sweeping westward from Russia towards Poland and Europe. Typhus is raging through Eastern Galicia and Rumania has been obliged to close the frontier. A Polish doctor who has returned from Smolensk states that official Bolshevik statistics show that there were 134,000 cases of typhus in Russia in the six months ended March 1919 and in the following six months the increase was fifty per cent. Small pox was also very bad. Typhus is also raging in the Ukrainian armies. When General Petlura's army broke up thirty thousand troops drifted through the Polish lines of whom sixty per cent were infected. The Poles urgently need medical supplies to fight the disease, which it will be otherwise impossible to hold in check.

The Russian Outlook.

London, January 21.

After pessimistic utterances the War Office pendulum is now swinging back over the Russian outlook. It is clear that trade must be soon resumed with Russia where large supplies of raw material are available.—"Madras Times"

Threat of Bolshevism. New Menace in Middle East Turkish Question Overshadowed

LONDON, January 21.

The Bolshevik-menace to the Middle East occupies the attention of the newspapers to-day and has swamped an interesting examination of Turkey's prospects which was in progress. The two will eventually perhaps be considered together as Europe fears a Mohammedan Bolshevik coalition, despite Mr. Ameer Ali's having pointed out that as the rights of private ownership, marriage and the duties of parenthood are all held sacred by Islam, Bolshevism is quite alien to Moslem religious sentiment. Perhaps Europeans are indisposed to trust Kemal Pasha to adhere to his religious principles when he sees the opportunity of making trouble. Certainly the possibilities of the coalition indicated have been mentioned in the discussion of the consequences of expelling Turkey from Europe. Apart from this consideration, the "Daily Telegraph" holds that while the Turkish Empire has so misused its powers that it must be regarded as having forfeited its rights as against the general interests of civilization, there is evidence that those interests require the Turks' expulsion from Constantinople. Indeed the power of the Turks to make their capital a centre of international mischief would be considerably less at Constantinople than at Konia or Broussa. The "Morning Post" Constantinople correspondent says the Turks regard Mesopotamia, Syria, and Palestine as territories now lost to conquest, but will not submit without a struggle to any further losses. He adds, however, that Turkish autocracy about Constantinople must not be taken too seriously. The Turks always use the weapon of exaggerating their influence in the Moslem world, and the influence of Constantinople. Its loss would hurt Turkish pride, but would probably benefit the new Turkish State politically. Some Turks recognise that their political future lies in Anatolia, and if foreign influence was excluded therefrom, they would probably resign themselves to the loss of the capital. "Pioneer"

France

Supreme Council Breaks up. Adriatic Question Unsettled.

LONDON, January 21.

PARIS.—The Supreme Council broke up on the 26th instant without reaching a settlement regarding the Adriatic. Signor Nitti left for Rome in the evening and Mr. Lloyd George leaves on the 21st. The Jugo-Slav reply on the Adriatic proposal was not considered satisfactory, and they have been informed that they must accept the Council's proposals or abide by the Pact of London.

Jugo-Slavs and Adriatic.

London, January 21.

PARIS.—The Jugo-Slav reply on the Adriatic question announces the sovereignty of Fiume, accepts the internationalization of the town under the League of Nations, agrees to Zara becoming independent under the League, consents to the Italians annexing the islands of Dalmatia and Pelagrosa, recognises the right of the Italians resident in Dalmatia, to retain their nationality and accepts the demilitarization of the Isles of the Adriatic provided that Lissa is retained by Jugo-Slavia, but refuses to consent to a change of frontier, as outlined by President Wilson, and declares that the independence of Albania should be respected, but it absolutely necessary would agree to the Entente's proposal on this point. The Council gave the Delegates till Saturday to accept the proposals.

M. Clemenceau Withdraws.

London, January 24.

Paris.—M. Clemenceau has decided to withdraw from the Peace Conference. At a meeting of the Supreme Council eloquent tributes to M. Clemenceau were paid by Mr. Lloyd George the American Ambassador Signor Nitti, Baron Matsui and M. Millerand and a resolution was passed placing on record the gratitude of the Peace Conference for his inestimable services to the cause of Peace and incomparable labours for the glory of France and the revived prosperity of the world.

Concluding Speech.

London, January 21.

In conclusion M. Clemenceau thanking his colleagues said:—"We have all endeavoured here to continue the work of our great soldiers. We place above everything else the needs of the 'Entente.' If Great Britain, the United States, France, Italy and Japan, remain united they will form a guarantee of peace far beyond anything that can be placed on paper. If they would some day drift apart I dare not predict the misfortunes that might result."

Proposal to Honour M. Clemenceau.

In the Paris press it has been suggested that a state subscription should be started to purchase for M. Clemenceau and his family in perpetuity an estate in his native country of La Vendee in recognition of the great part he played during the war. M. Clemenceau has signified however that he would not be willing to accept any such gift and has requested his friends to use their efforts to prevent any such plans from being set on foot.

Conference of Ambassadors.

London, January 21.

Paris.—The Supreme Council met this morning and was presided over, at first, by M. Clemenceau and later by M. Millerand, Lord Curzon, Sir Di Martino, Baron Matsui and Mr. Wallace were present, representing Britain, Italy, Japan and the United States respectively. The Council decided that the Conference of Ambassadors shall begin on the 26th instant to deal with the carrying out of the Treaty of Versailles and current affairs. Big questions of policy will be left to Conferences of the heads of Governments.

Second Peace Conference Suspended.

London, January 21.

With the return of Mr. Lloyd George and his colleagues, the second Peace Conference

is temporarily suspended. It will probably be resumed in London. There have been preliminary conversations on the subject of peace with Turkey, but the solution of the question awaits the next Conference. Many domestic questions are awaiting Mr. Lloyd George including Government's programme for the session opening on February 10th.

Attitude Towards Bolshevism.

The "Daily News" Paris correspondent says that the new policy in regard to Russia has not yet been settled. M. Millerand's Cabinet may reopen the whole question of the Allies' attitude towards Bolshevism. Apparently a policy is emerging, whereby the Allies recognise and defend the Baltic and the Caucasian Border States against the Bolsheviks.

The Adriatic Question.

London, January 21.

PARIS.—After the Supreme Council's decision as regards the Jugo-Slav reservations on the Adriatic question, M. Clemenceau and Mr. Lloyd George successively urged the Jugo-Slav peace delegates to accept the Council's proposals, whereupon the Jugo-Slavs agreed again to consult their Government. It is hoped they will reply in four days' time.

Tributes to M. Clemenceau.

London, January 21.

PARIS.—The Havas Agency says:—"M. Clemenceau has refused to reconsider his resignation from the Peace Conference. At last night's session Signor Nitti, Mr. Lloyd George Baron Matsui and Mr. Wallace took the opportunity of eulogising the work done by M. Clemenceau on behalf of International Peace. A memorial was presented and entered in the records of the Peace Conference in the following words:—"Mindful of the inestimable services which M. Clemenceau as president for more than a year of the Supreme Council of the Peace Conference has rendered to the cause of peace and grateful for the dignity and impartiality and sagacity with which he has conducted our proceedings, we, his colleagues desire to convey to M. Clemenceau an expression of our unalloyed esteem and our hope that in a tranquil retirement he may live to see the fruits of his incomparable labours for the glory of France and the revived prosperity of the world."

The American Envoy expressed to M. Clemenceau his admiration and regret that he was leaving the Conference. Mr. Lloyd George said: "It will be the honour of my life to have taken part in this Conference over which so eminent a statesman as M. Clemenceau has presided in so remarkable a manner. He knew the deep feelings of esteem and admiration that are shared by the whole of my country and I feel more regret than I can express at the thought that he will no longer be with us in the future."

Signor Nitti said: "They would always remember M. Clemenceau for what he had done for the cause of humanity and for the Entente and would always hold him in the most cordial remembrance."

Baron Matsui speaking on behalf of Marquis Saito, Chief of the Japanese delegation, endorsed the cordial sentiments expressed by the other speakers.

New French Cabinet

French Press Opinion.

London, January 20.

PARIS.—The French press is favourable to the Millerand Cabinet, and the Premier is praised for boldly choosing experts for several important technical posts, even from outside Parliament. M. Millerand has created a new Ministry of Pensions under M. Maginot. Only two Ministers of the present Cabinet, namely Jourdan, Minister of Labour, and Le Trouquer, Minister of Public Works, served under M. Clemenceau.

French Premier at Supreme Council.

LONDON, January 20.

PARIS.—M. Millerand to-day attended the Supreme Council for the first time. Marshal Foch and Field Marshal Sir Henry Wilson were also present.

America

U. S. The Peace Treaty.

London, January 21.

WASHINGTON.—A rupture in the senate Leaders Conference on the Peace Treaty has been temporarily averted by passing over the dispute on Lodge's reservation with regard to equality of voting in the League of Nations, but an ultimate agreement is doubtful.

Polo

London, January 21.

NEW YORK.—Hazard, Secretary of the Polo Association, has announced that negotiations are in progress with the object of making universal rules for England, India, and the United States.

Influenza in Chicago

London, January 21.

Washington.—An influenza epidemic has broken out in several army camps particularly in middle West. Fresh cases notified in Chicago yesterday numbered 2,514 and the hospitals are crowded.

Germany

The Reichstag Riots

Alleged Leader Arrested.

London, January 20.

COPENHAGEN.—A message from Berlin states that Herr Daumig (not Dainnig) was arrested on the ground that he led the recent Reichstag rioting the object of which was to break up the National Assembly and establish a Dictatorship as in Russia.

An Alliance.

London, January 20.

BERLIN.—The "Frankfurter Zeitung" reports that a defensive and offensive alliance has been concluded between Australia (Austria) and Czechoslovakia.

German War Prisoners.

London, January 20.

PARIS.—M. Clemenceau, Mr. Lloyd George, and Signor Nitti have accepted Lord Birkenhead's and M. Igier's proposal regarding the diet of war criminals to be claimed from Germany.

Australia

Western Australia's New Governor.

LONDON, January 20.

Sir Francis Newdegate has been appointed Governor of Western Australia, and is succeeded, in the Governorship of Tasmania by Sir William Blandy.

Ireland

Crimes of Violence.

Ireland.

Outrages in Ireland are increasing and riots and attacks on police barracks are reported daily.

A procession of Dublin workers protesting against the motor permit system came into collision with the police and the military and the latter charged with bayonets fixed on their rifles.

Reports have been in circulation of disturbance among the Irish guards at Caterham. With reference to these it is officially stated that a breach of discipline occurred among the recruits when a party demanded the release of an arrested comrade; prompt action on the part of a sergeant in charge of the guard prevented serious trouble and the men returned to their quarters. The ringleaders have been arrested and also certain non-commissioned officers who failed in their duty. Outrages in Ireland continue.

Following on the fierce encounter in County Clare in which one of the attackers was killed there comes the news of an attack on the police barracks at Holy Cross. Tipperary lasting a couple of hours in which bombs and handgrenades were used. The barracks were isolated, roads were blocked with felled trees and telegraphs were cut. A police garrison of nine returned a vigorous reply to the fire of the attackers. The latter subsequently dashed up to the barracks carrying ladders, pickaxes and crowbars and placed a couple of bombs the explosion of which was heard at a distance of four miles. The attack ceased owing to lack of ammunition. During the affair the attackers took into custody a number of people travelling in the district. There were no casualties. It is believed in retaliation for the shooting of policeman the police and soldiers last night attacked a number of houses in Dublin, fired at the doors and windows and threw in hand grenades.

The house of Guthrie, President of the Sinn Féin Club, especially suffered. The windows were smashed and furniture damaged by bullets and handgrenades. Subsequently the police burst in the door and searched the house but Guthrie had fled.

Londonderry Elections.

An Unprecedented Result

London, January 21.

As a result of the Londonderry Municipal elections, the Nationalists, Sinn Féiners, and Labourites number twenty one and Unionists 19. This is the first time that the Nationalists have been in the majority in the city's history. Projected processions yesterday evening were prohibited and troops occupied the streets.

Sinn Féin Disorders.

Military Lorry Attacked.

LONDON, January 20.

A military lorry, escorted by a military force, has been attacked in County Clare by a large party of armed men. A sharp encounter ensued, with the result that the military captured two of the attackers.

Siberia

The Siberian Situation.

Feeling Against Semenov's Forces.

LONDON, January 20.

A Harbin message to the "Daily Mail," dated the 18th, says:—"Diplomatic Staffs have arrived here from Chita. The unanimous view is held that it is impossible to reconstitute an anti-Bolshevik Government anywhere west of Manchuria. The savagery of General Semenov's forces has roused the whole of Transbaikalia, and all classes are ready to welcome the Socialists and even the Bolshevik 'regime.' The Japanese are in a dilemma attacking him and cannot hold the railway without enormous reinforcements. According to an unconfirmed report from Chita, a Polish division has been destroyed by Bolsheviks near Krasnoyarsk. Admiral Kolchak and his staff are under arrest, and known to be wholly Bolshevik."

Mesopotamia

The U.-in-C. in Mesopotamia.

Sir George Macmunn's Successor.

PARIS, January 21.

Sir George Macmunn, General Officer Commanding-in-Chief in Mesopotamia, accompanied by Lady Macmunn, left Basra to-day on the "Andra" for India where Sir George Macmunn will take over the Quartermaster Generalship. Pester's correspondent in Basra says he has the best authority for confirming the statement that Sir James Haldane will be Sir George Macmunn's successor. Until his arrival Major-General Leslie will officiate.

Turkey

The Peace with Turkey.

Future Negotiations.

London, January 12.
Paris.—Probably the suspended negotiations with regard to peace with Turkey will be henceforth carried on by a Council of Allied Ambassadors.

The Near Eastern Situation.

London, January 21.
Private advices from Constantinople still indicate that more troublous times are likely in the Near East, and suggest that the best way out is the maintenance of the sovereignty of the Sultanate in the territories which should be under autonomous rule, and also various districts helped by expert European advisers. Owing to the vast incursion of Russian refugees, Constantinople is overcrowded and food short.—"Madras Times"

Italy

Strikes in Italy.

Railway and Postal Employees Affected.

London, January 20.
ROME.—Notwithstanding the recent arrangement whereby the railwaymen will have a voice in the management of Italian Railways through three representatives directly elected to the administrative council, a strike has been called for 20th instant. Public opinion is strongly opposed to the railwaymen, who are themselves divided. Simultaneously it is announced that the Postal, Telegraph and Telephone employees are again striking, depending upon the help of the railwaymen.

Later Details.

London, January 21.
ROME.—The railway strike has begun and services are more or less affected in various districts owing to the absence of locomotive staff, but are generally carrying on with some disorganisation. Troops occupy the Central Station in Rome.

The postal strike is fizzling out.

The Rome-Tokio Flight.

London, January 28.
ROME.—The Caproni aeroplane has arrived at Gioia del Colle in the province of Bari.

Arrival at Salonika.

LONDON, January 21.
ROME.—A Salonika telegram says that the Caproni triplane piloted by Lieutenants Garroni and Adra, which is flying to Tokio, arrived at Salonika on the 19th instant.

China

A Pan-Asiatic League.

A Dangerous Organisation

PEKING, January 20.
There is evidence of the existence of a Pan-Asiatic League which claims to have a membership of nearly six thousand. It appears to be of Japanese origin and claims that its headquarters are at Mukden with branches at Dairen, Calcutta, and Constantinople and branches are being established in Persia, Afghanistan, and Siam. It publishes a monthly magazine printed in Chinese and Japanese and articles virulently abuse the white races. The titles of some are "Danger of Asia," "Future of India," "Aggressive Policies of Britain and United States." The avowed object of the League is to rescue the millions of yellow races in Asia to win freedom.

Indian Telegrams.

ASSOCIATED PRESS.

Bengal

Foreign Cables,

The Question of Delays and Charges.

Resolutions at Chambers of Commerce Conference

Calcutta, January 25.
At the Conference of India and Ceylon Chambers of Commerce, recently held in Calcutta the following resolutions with regard to foreign cables were unanimously adopted—That in the opinion of this Conference serious injury is being sustained by import and export trade of India as a result of the prolonged delays that are now customary in the transmission of foreign telegrams, in particular, in those to and from the United Kingdom and that this Conference desires to ask for the co-operation of the Government in the limitation of Telegraphic and cables messages by the Government itself to such matters only as cannot be dealt with by post and further that the Government of India be moved to impress upon His Majesty's Government the imperative need for prompt remedial measures. That the charges for foreign telegrams, particularly those from India, to the United Kingdom and Australia are now unreasonably heavy in view

of the position of sterling exchange and that this Conference urges the Government of India to take immediately such action as may be calculated to bring about a reduction.

Government's Attitude

After the Conference was over an informal meeting was held which was attended by the Hon'ble Sir George Barnes, Member-in-charge of the Department of Commerce and Industry when questions regarding cable delays and the reduction of charges were considered. The Hon'ble member pointed out that the real cause of the delays was the fact that during the war the Indo-European Telegraph Co's. route to India which traversed Germany and Russia was cut off and the Eastern Telegraph Co's cables had become the sole route. The latter company had had many difficulties to contend with. Their cables had frequently been interrupted during the war off the Iberian coast and this was believed to be due to the action of enemy submarines. They had also not been in a position to lay new cables. They are, however, quite alive to the fact that additional cable accommodation was necessary and a letter has been recently received from them applying for permission to lay new cables, one between Aden and Bombay and also a cable from Madras to Singapore, either direct or touching Penang.

In regard to the allegation that the Government is using cables to an unnecessarily great extent, it was pointed out to the representatives that even when European war was at its height the number of foreign state telegrams did not exceed about 10 per cent. of the total.

Delegates were told that the question of charges had been referred to the Government. At the exchange rate of 25n. equal to Re. 1 the charge on a telegram to Europe would be about 14 annas, but India would lose in annas on what it collected as its share and was losing at present on shares paid to us by cable companies on telegrams coming into and crossing India. The Hon'ble member promised to consider the question of fixing charges on the basis of 2 sh. being equal to R. 1, but it was a question in which the Finance Department was also concerned. Delegates expressed the opinion that they would be quite content if the rates on foreign telegrams were fixed on the basis of exchange just mentioned.

Sind

Aerial Post in India.

First Karachi-Bombay Service

Karachi, January 25.
This afternoon the first mail carrying aeroplane from Bombay arrived safely and was met at the aerodrome by Mr. Cordeiro, Postmaster, Karachi, and other officials. The mail was distributed in the town at 6 P.M. The machine D. H. 10 class carried Mr. F. O. Chapman, D. F. C., who took the same plane to Bombay from Karachi and two air mechanics. The machine left Bombay at 8 A. M. arrived Rajkot at 11 A. M. left at 1-5 arrived Karachi at 4-30 the total flying time being 6½ hours travelling more than 100 miles an hour. A distance of upwards of 730 miles was travelled. The average height was 7,000 to 8,000 feet. The arrival was effected sooner than expected and a number of sight-seers hurrying out with car and carriage missed the spectacle of landing.

Aerial Trip from Karachi to Bombay

Bombay, January 25.
Mr. Lupton, Editor of the "Daily Gazette" gave the following account of his trip from Karachi to Bombay in one of the airmail aeroplanes to the Associated Press representative:—So far as the Royal Air Force are concerned the first aerial mail from Karachi to Bombay was an entire success. The journey of over six hundred miles was completed in 6½ hours. Deducting quarter of an hour for the time spent in circling the landing ground at Rajkot necessary owing to landing marks not being readily discernible when directly overhead the flying time works out at

92 miles per hour. This I believe is the record speed for a lengthy flight in India. The journey was more interesting as experience than as entertainment. The country traversed was as a whole most uninteresting, there being little to choose between sandy tracts of Indus Delta and the broken rugged country between Senat and landing ground at Juhu-Between surat and Juhu, fourteen miles from Bombay. The most interesting spectacular feature was the curious sight of the soil beneath the waters of the Gulf of Cutch, which we crossed at a height of nine thousand feet. Every detail was clearly visible and one appreciated the value of aeroplane in detecting submarines during war. Here and there were marks of clay looking exactly like clouds around the setting sun but as they came underneath the flaky texture of the banks looked more like reddish clouds in a picture seen through a magnifying glass when brush marks are visible on oil points. Another point of interest was the walled village of Lakhpat but villages seen all around especially in Cutch, where they were most numerous appeared like a cluster of mud coloured blobs. Rajkot is almost exactly half way between Karachi and Bombay. The total time of two sections of trip were almost identical. The pilot of my machine, Flying Officer Ivelaw Chapman, returns to Karachi to-day with English mail flying right through with a stop at Rajkot of half an hour to fill petrol and oil tanks and expects to improve the total flying time of Karachi Bombay journey. The first days journey to Rajkot was done chiefly at a height of 7500 feet dropping to 6000 over the Gulf of Cutch and when skirting the Rann of Cutch. The second day we flew mostly at 6000 rising to 9000 over the Gulf of Cambay and dropping to 4000 when following the railway line south of Senat. We did not touch Bombay as when approaching Juhu we descended to two thousand and there are intervening hills. Saturday morning too was hazy especially for the first two hours after start at a quarter to eight. As a consequence on arriving at the Gulf of Cambay the aeroplanes were for a few minutes out of sight of land nothing being visible except the rippling sea beneath and the clouds stretching away into distance. The crowd on the landing ground was small though difficulties of access would account for this. The Governor of Bombay visited the aerodrome yesterday afternoon and inspected the machines. Whether the service will be continued is highly speculative. The total weight of mail on the first journey, was only 48 pounds although the machine was capable of carrying thirteen to fourteen hundred. Return from special surcharges would not cover the cost of petrol on one machine.

Punjab

Imposition of a Punitive Police

LAHORE, January 24.
At the meeting of the Lahore Municipal Committee to-day a note by the Deputy Commissioner regarding the imposition of a punitive police was read. Mr. Ganpat Rai suggested that people should pay the tax for the maintenance of punitive police so that they might feel that they were suffering for the faults which they might have committed but the amount should not be paid from Municipal Funds. One Mr. S. S. S. in supporting Mr. Ganpat Rai said that they had all hoped that in view of the proclamation in pursuance of which even those guilty of offences had been released the punitive police would be removed from Lahore. They had petitioned the Government who have reduced the period from 3 years to one. They had submitted a most respectful petition requesting the Government to withdraw the punitive police altogether, but since the Government had not deemed it proper even to reply to it so far he saw no reason why the municipality should go out of its way to meet the expenses. The Government might if they thought fit raise the amount by direct taxation. The speaker asked all present to stand up and request the Deputy Commissioner to approach the Government on their behalf and make a request to the authorities for the removal of punitive police. All members stood up.

A Press "communique says":—The Government of India have decided at the request of the Director-General of Posts and Telegraphs to appoint immediately a Committee to consider the question of pay and conditions of service of the Telegraph Staff. The "personnel" of the Committee will be announced as soon as possible. The supervisory and operating staff will be represented on it and efforts will be made to secure the services of a member of the Commercial Community as Chairman. The terms of reference to the Committee will direct their special attention to the increased cost of living in India especially in the larger towns.

జాబులు

కవులకు విజ్ఞాపన.

అయ్యో, నేనా వ్రాయుచున్న 'ఆంధ్రవిద్య' కవుల చరిత్రను వెల్లడించుచున్న పుస్తకములను బంపుచున్నాను. కొంత గ్రంథములయందు వారి గీతములు జనన చరిత్ర వివరములు వివరముగా తెలుపబడినవిగాని ఇవి అపునాది కాదని నిర్ణయించి వ్రాయుటకు పీఠికాక యున్నది గావున మీరం దెదు పుస్తకములతో బాటు, వంశము, గీతము, జననాచార తో మిగిలిన చారిత్రమును స్పష్టముగా వ్రాసియో, వ్రాయు యో బంపించ గోరుచున్నాను.

వెలిదాని లచ్చారావు.

విశాఖ, పితాపురం, గోదావరి జిల్లా.

ఆంధ్ర విద్యార్థి పథ.

అయ్యో, ఈ సంవత్సరమున ఆంధ్రగ్రంథాలకు మొదలు గు సభలు చెప్పి పురిలో జరిగెను. ఆంధ్రవిద్యార్థి పథ కూడ యెచ్చుటనే జనకుట చాల ఆశ్చర్యముగా నున్నది. ఆంధ్రవిద్యార్థులకు, ఆంధ్రజాతీయ పథ జరిగిన చాలమంది ఆంధ్రజాతీయకులు, వచ్చుటకు మిగుల వీలగుచు, సాక్షర్యముగను నుండును.

ఆంధ్రవిద్యార్థి పథ యీ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 7, 8, తారీఖున జరుగుననియును, స్కూలు ప్రాంత విద్యార్థులు, కళాశాల విద్యార్థులు యెక్కువగా రావలయుననియు ప్రకటించిరి.

ఫిబ్రవరి 7, 8, మొదలు స్కూలు ప్రాంత విద్యార్థులకు కరణానుకూలము జరుగును. ఇంటరుమీడియటు విద్యార్థులకు వట్టపు కరీక్షలు సమీపించుచున్నవి.

కావున, నిరుడు ఆంధ్రవిద్యార్థి పథకు వచ్చివలయునని యాద యీ సంవత్సరపథకు యెక్కువమంది రావాలని నమ్ముచున్నాను.

వీలయినచో యీ సంవత్సరపు విద్యార్థి పథకు రాజోవు వీధిలో మానమున జరుగ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారిని కొలుచున్నాను.

ఇకముందు యెక్కువ ఆంధ్రవిద్యార్థులు పథకు వచ్చునై సభలను ఆంధ్రజాతీయ పథకు జరుపవలెననియు మరలను విద్యార్థులకు వెల్లడైన విధానమును, క్రాంతిని నిర్దుష్టము చేసిరి. పురిలో సభను జరుపవలెననియు కార్యనిర్వాహక సంఘము వారిని వేడుచున్నాను.

ఆంధ్రవిద్యార్థులపాలిటి కలకత్తానై వారికి రాజోవు విశ్వవిద్యాలయ ప్రథమ సోహనమై ట్టిరి, ఆంధ్రుల కొన్ని క్షయ కాశ్యతలగా ప్రకటించబడియున్నదియు నగు, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము మనకు ప్రసాదించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని వేడుచు తీర్మానించెదరని ఆంధ్రవిద్యార్థి పథవారిని కోరుచున్నాను.

రాజోవు సంవత్సరము, ఆంధ్రవిద్యార్థి పథ గుంటూరు నందు జరుపవలెనని సంఘాధ్యక్షులను, సంఘమువారిని వేడుచున్నాను. గుంటూరు వేముారి రామమూర్తి.

గా. హరిసర్వోత్తమ రావుగారు.

అయ్యో, ఆంధ్రజాతీయ రాధకులును, స్వరాజ్య సమితి యాంధ్రరాష్ట్ర కార్యదర్శులును, నుద్రసిద్ధ జేతభిక్షులును వైన గాడిదర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు రానుండు రాజకీయ సంస్కరణల యొక్క యర్థమును ప్రజలు తెలిసికొని వారి యుపయోగమును సంపూర్ణము పొందుటకు కావలసిన విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయు నుద్దేశముతో ౧౦ చిన్న చిన్న గ్రంథములు మారేసి వేటిలలోపుగ నుండునట్లు వ్రాసి ప్రకటించి నిత్యముండువారి విని సంకలించుచున్నాను. మొదటి గ్రంథము 'వోటు' లోకము వార్షింపుటకై ఈ ఇంగ్లీషు వదమునే వారు క్లిష్టంగా గొనినను గ్రంథమును మాత్రము చక్కని తెలుగులోనే వ్రాయగలరని వారి పూర్వచక్రకు బట్టి నమ్ముచున్నాను.

ఈ గ్రంథమునందు ప్రజాప్రభుత్వము-శక్తి స్వాతంత్ర్య రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము-వివిధజాతులలో వోట్ల సంఖ్య (వీనినే నిర్వాచక సంఘ మందురు)-నయస్సు-జాతి-పౌరత్వము-మానసికగుణ-వోట్ల కోక బగుపు-నిర్బంధపువోటు-వోట్ల యాజమాన్యము-మన జేతములో-పాశ్చాత్య జేతములో-కానన కర్తవ్య-అధికారులు-స్థానిక కార్యనిర్వాహకులు-తొలగింపు-కక్షలు-జేతము మహాసభావోళనము-నిజస్వ

భావము-పాత్రిక రాజన రామసములు-యన్నగు ననేక విషయములు వివరింపబడి చున్నవి. శ్రీ సర్వోత్తమరావుగారు మాకు తెలిపవలయుచున్నాను. ఈ పని పూర్తియగుట తోడనేవారు ప్రపంచ చరిత్రను పొంగితురని వినుచున్నాను. క్రమంప చరిత్రజ్ఞానము ఎల్ల రాజకీయాభివృద్ధికి మూలమునట విస్మయజేసాము. వారు ప్రస్తుతోపయోగమునకు, (౧) వోటు (౨) ప్రభుత్వము (౩) హైదరాబాద్ రాజ్యాంగచరిత్ర (౪) హైదరాబాద్ రాజ్యాంగము (౫) బ్రిటిషు రాజ్యాంగచరిత్ర (౬) అమెరికా రాజ్యాంగచరిత్ర (౭) స్థానిక స్వపరిపాలన (౮) నాగరక రాజ్యపురము (౯) రాజ్యతంత్ర్యము అను నీ గ్రంథములు ప్రకటింప తరువాత వీనివారధులుగా ప్రపంచ చరిత్రను పొంగింతుట చాలవచ్చునని వారికి దీనికై గ్రంథరచకాపటిను కలకత్తాకు మీ మొకగునును. మా చురుకైన వెలుగుదురు ఆంధ్రజాతీయ ప్రాత్యహమే యనవరము. లోక మంతయు చలనచుండి నవీరముగను ప్రారంభమగు యుద్ధు నీ సమజమున నాప్రాత్యహమే కప్పుక ఆంధ్రజాతీయన కలుగుట యశ్యకసరము. కలుగునని విశ్వసించుచున్నాను. వారు గ్రంథము ౧-౮-౧ వెల పెట్టివారు.

కా: రామూక్షయ్య శర్మ.

35, తిరక్కూట మైసోర్, జవరాను.

ఆంధ్రులు: వైద్యవిద్య.

అయ్యో, చెన్నపురిలో జరిగిన వోక వైద్యకళాశాలయూ, నాలుగు పాఠశాలలను గరితర్కమునకును గలవు. వైద్యవిద్యాశాశ్వకర యింకను వీరసంధున వెలుగుచున్న శ్రీ విద్యార్థినులకు ప్రత్యేక పాఠశాల యొకటి యేర్పరుచుటయే గాక, మధురయం వోక చురన పాఠశాలకూడ నెలకొల్పబడెను. వారి రాజధానియంతటితోను సగంతుకంటె పెక్కుమీదకు న్ను మన యాంధ్రజాతీయన కంతమన వైశాఖపురమున మాత్రమేక పాఠశాల యొందుట విచారకరము. గరితర్కమున దొరతనమువారు విశాఖపట్టణమున క్రొత్తకళాశాల నొకదానిని నెలకొల్పి సమకట్టి వైద్యవిద్యార్థివారి నిసాపురు కోరగా దక్షరాసుకళాశాల ప్రాముఖ్యము తగుననియో లేక మరియే యితరకారణములవేతనో వారు కృతరేకాభిప్రాయ మిచ్చుట చేత నాప్రాంతము నంతటితో నాగిపోయెను. ఆంధ్రులపట్టున ఉపాసకత్వము విహించుచున్నచో మనకీలక ప్రత్యేకకళాశాల లభించియుండెడిది. కావున నికముందైనను ఆంధ్రజాతీయ నకు ప్రత్యేకకళాశాలాస్థాపకకర్తమై కొంత యాంబోళనము నుజవలసియున్నది.

నాలుగైదు వత్సరములకు పూర్వము చెన్నపురి వైద్యకళాశాలయందు ఆంధ్రవిద్యార్థు ల్వలసంఖ్యాముగ నుం డిరి. ఇటీవల కొద్దిమంది విద్యనభ్యసించుచుండిరిగాని ఉండవలసివలెనందు విద్యార్థులందులేదు. ఇదియలలో బోల్చి చూచిన మన మినివలయునను చాల వెలకబడి నుండిమి. వీనికి కారణమేమి? ఆంధ్రజాతీయన రాజధానినగరముల కుదరవు ననుండుటయే? అందుచేతనే ప్రత్యేకరాష్ట్రకార్యనిర్వహక ప్రతినిధులునులోను గవ్వట్టుచున్నది. అయ్యది సిద్ధించినగాని మన మనోరథము లీడెరవు. మారిన రాజ్యాంగ సంస్కరణలలోని రాష్ట్రవిభజనను గురించిన వివిధజన మతన కానన శత్రువు నిర్మూలనన వివర మనవాడును లద్దాని ఫలప్రాప్తికై గడంగినగాని మనకభివృద్ధి యంతగా నుండనేడు క్రమంప మాయాధికమున వైద్యకళాశాల స్థాపించు ప్రయత్నములు మానుకొనినచో కళాశాలయందు ఆంధ్రవిద్యార్థులకు కొన్ని ప్రత్యేకస్థానములుండు లూకకకము.

ఇక కళాశాలయందు యెటుంది పాఠశాలలను వైకొం దము. ఇందును మనము చూచుదంబైనవియుండలేదు. మనజేతము తో నించుమించుగ సమానమగు దక్షిణజాతీయన విశాఖపాఠశాలకూడ, ఆంధ్రజాతీయనం దొక్క పాఠశాలమాత్రమే యుండుటచే మనకు వైద్యసహాయము బహుస్వల్పము. దక్షిణజాతీయనకు విశాఖపాఠశాలలే? మనకంటెను జనసంఖ్యయందధికమా? విస్తార కష్ట కల్పించుచుండిరియో? వారికి మనకన్న నెందు ఆధిక్యముగలదు? ఇట్లుండేము మనకోక పాఠశాలయే గలదని చెప్పునటుకు సిగ్గునవున్నది. వైద్యమున వాడుచుటచే దక్షిణజాతీయన విశాఖపాఠశాల అనవసరమనియు, అందు కొన్నింటిని ఆంధ్రజాతీయనకు మార్చునొనగదనియు చెప్పుట యెదు. ఆంధ్రజాతీయనకు ప్రత్యేకపాఠశాలలను నిర్మింపవలసిన యావశ్యకత గలదని చెప్పినమాత్రమున నాలుగు. ఆంధ్రజాతీయన కంతమన మధ్యకన్న ముఖ్యకట్టమగుగ విజయనాదయం దొక పాఠశాల స్థాపించ బ్రతుక్కించుకొని విడిమి గాని తర్క

కసావము లేలేదు. ఇందునుగూర్చి వెలవాదపాఠము కొంత కృషిసంబంధము క్రమ. ఆంధ్రజాతీయనం ద్రస్తుతము ఇం కొక పాఠశాలవైతము స్థాపింపవలసిన యవసరమున్నదని ప్రభుత్వమువారిని కోరినచో మదరాసునందలి రాంతురము వైద్య పాఠశాలయందు ఆంధ్రవిద్యార్థులు గలదనియు, మరలొక పాఠశాల అనవసరమనియు నుడువచ్చును. అద్దాని కిదియే సమాధానము. అట్లుయినచో విశాఖపట్టణపు పాఠశాలలోని సంఖ్య పెక్కువృద్ధి చేయును. చెన్నపురియందలి పాఠశాలలో మిగిలిన కొన్ని ప్రత్యేకస్థానములేర్పరువును. ఆయుర్వేదమునం దగ్రస్థానము జహించిన మనజేతము నేను వైద్యవిద్యయందు చాల వెలుకబడి చున్నది. ఆంధ్రజాతీయనందె వైద్యవిద్యాశాశ్వకర చాలగలదు" అని కోరివలసియుండును.

ఇది యిట్లుండ పాఠశాలలందు చురువలసిన కాలము నాలుగు సంవత్సరములందు విజయకర్మములకు వృద్ధిచేయు నూచ నలు పాడగట్టుచున్నది. దొరతనమువారిచే నిర్మింపబడిన సంఘమువారు వైద్యమున నిసాపురుచేయుటయే గాక పాఠశాలా తరగతివారిని కళాశాలాంశ్య తరగతివారిని మధ్యమన్న యర్థ. యెమ్. యెస్, తరగతిని తినివేయుట పాఠశాల విద్యార్థులకు న, కళాశాల విద్యార్థులకును మొత్తముమీద నమానమగు కతనీయగ్రంథము అందుకు యున్న గు మార్పులతో నిసాపురు చేయు నిశ్చయించిరిని తెలియవచ్చెడిది. ఇదంతయు నమ్మొదాకపాదనియే చెప్పవచ్చునుగాని, దొరతనమువారు పాఠశాలలను మాత్రము నిర్వవిద్యాలయమువారి నిర్మించినచో కొన్ని యవస్థలను గలవని నూచించుచు, విద్యాగహణాల మధికమగుటచే జీతముల యభివృద్ధి, నిజంబక కప్ప దని నివేదించుచున్నాను,

చెంగల్వల సత్యనారాయణమూర్తి.

649 నమకము 1842 బంగారు, వెండి, రత్నముల నగలును, ఇతర వస్తువులును వాటిను యచ్చిన పుచ్చుకొని వైతము ఇవ్వబడును. ఉమిడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెని, 25, వైశాఖపూర్వోద్ధు, మదరాసు. సగం నాణ్యముగాను, పూచీకోడకు సరియైన ధరలకు తయారుచేసి వికేయముండు నుంచుటకును. తయారుచేసినాటిని ఆతిథిముగా ఆరవమేరవ తయారుచేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి ఆరవవిచ్చి సగం తయారుచేసుకొన్న వారికైరాసి యావచ్చుకం తెలుసుకోవచ్చును.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయమధములు. బృహత్ మంజుష్టాదికౌఠ రక్తమును శుభ్రవరచుటలో ప్రశస్తమైనది. 1 పాను నీసా రు 0-12-0. చంద్రవభ గుటి మూత్రవ్యాధుల యందు లమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కరు 1-0-0. వానవలేమాము దగ్ధునకు మంచిమందు. 1 పాను నీసా రు 0-0-0. వ్యవహారములన్ని యునాంగ్లేయవోషలో జరుపవలయును. జాండ్వా ఫార్మస్యూటికల్ వరున్య ఆయుర్వేద యావధముల జేయునారు బాంబాయి 7౦ 13. The Zandu Pharmaceutical Works 388 The Ayurvedic Pharmacists. Elphinstone Road, Bombay, 13.

రంగుల చిత్ర పటము
కలి 1-3 0-1-0 12. కతులకు 0-9-0.
వి. పి. శర్మ (ప్రభుత్వం)
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కా గ్రామాలయము,
హైదరాబాద్ 212 వదరాను.

ఆంధ్రోద్యమము.
మొదటి యే దాండ్ల మహావనశభలయందలి
సహస్ర సంఘాభ్యుదయ, సహాభ్యుదయ, యాదాభ్యుదయ,
మొదటి చిత్రపటములు, సహాభ్యుదయములగుట.
కలి 1-3-0. పోస్టాఫీసు.
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కా గ్రామాలయము, 2, తంబు శెట్టి వీధి,
మదరాసు.

నందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!
ఆంధ్రమైన 1920 క్యాలండరు
జనవరి నెల 31 వ తారీఖులోపుగా మా మందులను నొకేసారిగ ర యావలకు కొనుపారలకు
ఒక క్యాలండరు ఉచితముగా పంపబడును.
ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.
మొత్తముగా కొనుపారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.
వి. పి. గ కాక ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు తేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు.
కొలదిపకులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు తంబు శెట్టి ముద్రానుకూల యాక్రమము.
తామర తైలము : పండ్లపొడి : మోహనితైలము
కచ్చి 1-3 0-6-0 కచ్చి 1-3 0-2-0 సీసా 1-3 0-12-0
అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.
దగ్గు, తైలము, కషీణము, రొమ్ముపడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
జెనుకులు, చిల్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.
చక్కని దగ్గిలో సహా కలి రూ. 0-10-0; దబ్బా 1-కి రూ. 5-12-0. పోస్టాఫీసులు వేలు.
అమృతాంజనం దీ పో, } 109, ప్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మిక్కిలి ప్రశస్తిమైన మహాద్రవ్యము
టటో దిల్బ హారు (రిబర్బర్)
మహాద్రవ్యముల కన్నటికి నిది రాజు
ఇండియా తేకమునందు జరిగిన అన్ని ప్రదర్శనములందును కాల
పరీక్షలును ప్రశంసా మత్రములు నియ్యబడినవి.
దీనిలో సాదాగా సంబంధ మేమియును లేదు కానీ అత్యంత
మహిమవహించుచున్నది దీనిని నిర్వహించుచున్న మహాద్రవ్యములు. కల
విధములను ప్రవృత్తులను సహజము దీనియందు గలను. విశిష్టతలను
చక్కలు జేయుచున్నామిద సేవ చేయుచు. అప్పుడే పోలికెచ్చిన
ప్రవృత్తులను వ్యాపి-కు మరలకొనుటకు మరలకే మరలకే మరలకే
వ్యాపించుచున్నది. దీని సహజము కలదునది కాదు మరలకే
మరలకే ప్రవృత్తులను నిలుపును. పెద్దపైలా (అల్యుమినియం) రు 2-0-0
మధ్యపైలా రు 0-12-0 చిన్నపైలా రు 0-8-0 వి.పి. చార్జీ 50-5-0.
మొత్తమునందు పోరలెవో (క్రిస్టి పోల్) విజయట్ట (వాయుడు).
ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ లును కెమికల్ కంపెనీ,
(D 126 W 100) 155 హమ్మెట్ వీధి, బొంబాయి.

ఇంజీరియర్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఎంజనులు 1948
వయస్సేమి ! నమ్మకము అధికము ! ఫలము ఎక్కువ !
(ప్రయోగము చేయుటకు ఇచ్చిన ఖాతాపత్రము) (ప్రవృత్తిపద్ధతి ననుసరించి తయారు చేయబడినవి.)
గ్రైండింగు మిల్లులు, ఆయిల్ మిల్లులు, అన్ని రకముల కంప్రెసు,
కలర్ గ్రైండింగు మిల్లులు, సా తంపీలు, శేలింగు (పెన్సులు),
సీ లెంపరు మా నెల, బెల్టింగు, మిల్లులన్న స్టాంపు మొదలగు
ఇతర అన్ని రకముల మిషనులు మాకడ కలదుగా యున్నవి.
వి. జి. మాస్కరు అండ్ కంపెనీ,
ఎంజనులు, అయిల్ కంప్రెస్సులు,
అప్పాలా వీధి, పోర్టు, బొంబాయి.
P. G. Masker & Co., Engineers & contractors,
Appollo Street, Fort, Bombay.

అమెరికా సహితమైన డా. పి. డి.
సావంతుని వనాషధి సారసపరిల్లా
అమెరికా ప్రఖ్యాత రక్తమందులను వినియోగించు వాడ్యులకు
జీవమునంటి మందు. కుడుపులను, మచ్చలను, గండములను
ప్రొద్దును, (సావంతుని వనాషధి అన్ని విధములకును గలదు) వర్ష
కోగములను పోగొట్టును. (28)
మిక్కిలి కీ క్రిమంతమైన రక్తమందులను
కనాషధి సారసపరిల్లా నుంచి వినియోగించును,
అమెరికా సహితమైన అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. కీరమునునది పొడరసకోగములను, మలబద్ధ
మును, కాళ్ళకుంబంధమును, పొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
విశుద్ధమును. కీరసావంతుని వనాషధి 16 సో
లనునును 4 ట్రాన్సు బుడ్డిలో అమ్ముబడును.
కావ్రేటును. — వి. డి. సావంత్,
144. ఫననవాడి, నెం2 బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanaawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

నర్వపుశ్చిక విషనందీవిని.
(రిబర్బర్ (చేదు నుకూలు) 530
విషముతో గలదువారు సంకోచముతో పోవుచును,
గుణములేని దుష్టప్రదయవారలకు రూ 100 ఇచ్చును.
ఇది ప్రతి వయసునునుంబంధించి
కులసిన ముఖ్యమధ్యము. ఆంధ్ర
మహాద్రవ్యము, కేరళాద్రవ్యములతో పోగ
ప్రగాంచుచున్నది. వినియోగము
యందును మందు గుణములనును,
తేలవను మాత్రమే కాక ఎలక
కెక్కు చూచు, ఇట్టి మందులను
విషములను గావించును ముఖ్య
సంబంధము. నెల పోలెట్ 1-3 0-12-0
పోలెట్ 0-3-0. 1 దబ్బా పోలెట్
కలి రూ 5-0-0. పోస్టాఫీసు.
వి. జి. మాస్కరు, కీరసావంతుని వనాషధి పోస్టాఫీసు
కత్తెలకు 100 5 55 రూ. బొంబాయి. కనాషధి విషములనును.
విషములు: — కనాషధి 500 కం పేసు.
1-3 0-12-0 కచ్చి, పోలెట్ 500 కం పేసు.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలపణికులనారి
అయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు.
1. అక్షినిలాసరము: — అక్షినికుల పేరుకోగలదు
ఈ అక్షినిలాస రసమును విశోగులయెన్నును. 2. కే
యోగ అక్షినిలాస రసమును సీసా కనయొద్దు నుండేదేని
వేసుకు విశోగిల్లమైన సిద్ధావధము వేగోటి తేదను
కామే సంకోచముగ బుట్టుగలదు. దినచరము, మాతము
కాల్లక జ్వరములు, నన్ను పోరము మొదలగునవి తిక్కుర గుణ
మగును. సీసా 1-3 1-0-0, 5-3 1 ఇచ్చును. (534-801)
2. క్రివానతైలం: — ప్లేగుగడ్డలకును, నందుల నొప్పి
చావులకును ముందికాదు. సీసా 1-3 0-2-0, 5-3 1 ఇచ్చును.
3. క్లెన్సినాకాశం: — దీనిని నేమింపినప్పటి నుండియే
మాత్రమును కష్టిక (కలరా) వాంతిదెర్చి, కీరశేధి, అక్షిర్
శేధులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-3 1-0-0, 5-3 2 ఇచ్చును.
4. తాలమహోదయము: — చిద్దలకు బలకాగి; చిద్దల
మందు. మందులు, మలబద్ధము, అక్షిర తేని, కృత్కము, కడు
పుత్తియుండుట, అకలితేమిండుట మొదలగునవి గుణమును
తిద్దలు పుష్టిగలవారలకును. సీసా 1-3 0-12-0 5-3 1 ఇచ్చును.
5. లో కామమువార క్లెన్సినాకాశం: — చిద్దలకు మందు.

మృదువైనవారికి, బాలింకుల, చిత్తములను
కారి. మందులు, కడికెడు, దగ్గు, అక్షిర్ము, కీర
సారం, పాశ్చాత్యములు, మలబద్ధం, బర్
రం, చలిజ్వరము, దుర్గుణము మొదలగు యిం
కవరేక కోగములను గుణములే యును.
250 ముత్రము గల సీసా 0-4-0
కనాషధి కచ్చిలో 5-3 1-8-0
" " 12-3 2-18-0
" " 25-3 5-8-0
కలి కోవముతో పోయి అమెరికా సహితమైన కేరళా సహితమైన
ప్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.